KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 27 — 1925 Federated Pressin jäsen. Tiistaina, maalisk. 3 p.—Tues., March 3rd, 1925 IX Vuosik.—Vol. IX

Neljän työalan liitto taas tekeillä Suurbritanniassa

Lontoo. — Blackpoolissa pidetyssä Suurbritannian kaivosmiesten liiton toimeenpanevan komitean kokouksessa päätettiin panna toimeksi yhteinen neuvottelukokous, johon kutsuttaisiin rautatieläisten, liikennetyöläisten ja koneenkäyttäjien eri unioitten hallinnot sopimaan kaivostyöläisten liittohallinnon kanssa yhteistoiminnasta tulevissa taisteluissa. Jos tällainen yhtymä saataisiin aikaan, syntyisi 2 ½ miljoonaa tärkeimmillä työaloilla toimivaa miestä käsittävä yhteisen johdon alainen työläisarmeija, jolla olisi jotain mahdollisuutta taistella järjestynyttä kapitalismia ja nykyistä työväensyöjä-hallitusta vastaan.

Yhtymishankkeella on suuria vaikeuksia voitettavanaan. Sekä rautatie- että liikennetyöläisillä on kumpasillakin kaksi voimakasta kilpailevaa uniota, samoin on vanhaa kaunaa näillä kaikilla ja myös kaivosmiesten unioilla koneenkäyttäjiä vastaan. Vanhoilliset, omaa — ja kapitalistien — etua silmälläpitävät johtajat ovat aina osanneet käyttää unioitten keskuudessa kytevää kateutta ja eripuraisuutta kaikkien yhtymisyritysten estämiseksi ja ovat tähän asti siinä onnistuneet. "Työväen pimeänä perjantaina" v. 1921 nämä petturijohtajat viimeksi saivat estetyksi hyvälle alulle lähteneen yhtymis- ja yleislakkosuunnitelman näillä samoilla työaloilla. Heidän onnistui silloin uskotella kunkin järjestössään, että yleislakossa se ei tulisi taistelemaan oman etunsa, vaan jonkun toisen järjestön pyyteitten puolesta. Ja niin he toistaiseksi "pelastivat isänmaan" kapitalisteille, josta urostyöstään sitte ovat nämä kuluneet vuodet kerskuneet.

Mutta nyt huomautti kaivosmiesten liiton sihteeri J. A. Cook, että tällä kertaa näyttävät näillä kaikilla työaloilla — kaivosmiehillä, rautatie- ja liikennetyöläisillä sekä koneenkäyttäjillä — vireilläolevat palkkariidat kärjistyvän tiukimmallen jokseenkin samoihin aikoihin. Silloin tuntee jokaisen järjestön jäsen **yhteisen taistelun** olevan juuri **oman asiansa** puolesta taistelemista — tuntee sen ruumiissaan, tarvitsematta teoreettisia todisteluja.

Panama-alueen intiaanit sotateillä

Panama. — San Blasin rannikolta on ilmotettu, että Tupile, Tigre, Playa. Chico y. m. siirtoloissa ovat intiaanit nousseet kapinaan ja surmanneet ainakin joitakuita panamalaisia, muiden muassa alueen kuvernöörin veljenpojan. Alueella, jonne intiaanit ovat hyökänneet, asuu noin 40 panamalaista, joiden kohtalosta nykyään ei voida saada tietoja. Porvenir siirtolasta panamalaiset virkailijat ja siirtolaiset ennättivät ajoissa paeta, kun ystävälliset intiaanit ilmottivat aiotusta hyökkäyksestä.

Kapinan väitetään johtuneen siitä, että eräs amerikkalainen tutkimusmatkailija R. O. Marsh oli San Blasin rannikolle pystyttänyt Yhdysvaltain lipun ja julistanut alueen kuuluvan Colombialle. Marsh on sama mies, joka oli "löytänyt" täällä Canadassakin näytteillä olleet valkoiset intiaanit.

Bauer pois puolueesta

Berliini. — Berliinin piirin puoluehallinto on päättänyt yleiselle puoluehallinnolle huomauttaa, että entisen valtiokansleri Gustav Bauerin ei enää sovi olla sos.dem. puolueen jäsenyydessä.

Lahjusten otosta ja törkeistä valheista niin rumaan valoon joutunut Saksan noskelaispuolueen mahtimies täytyy uhrata puolueessa nousseen tyytymättömyyden myrskyn asettamiseksi. Mutta tuossa tiedonannossa on huomiota herättävä seikka se, että ylimmän puoluehallinnon herrat eivät ole tuohon puhdistustyöhön ryhtyneet, vaan vasemmistolaisen Berliinin piirin on täytynyt herroja tyrkätä kylkeen. Asia lienee niin, että ylimmän hallinnon herrat ovat liian pahasti itse tahraantuneet samaan kliisteriin, voidakseen mitään sanoa Baueria vastaan. Hyvä kuitenkin, että edes jollakin syrjällä puoluetta vielä on hiukan häpyä jälellä.

Saksa rupeaa tarkemmin noudattamaan aseistariisumismääräyksiä

Berliini. — Liittoutuneitten sotilaskomissioonin muistutukset siitä, että Saksa ei ole täyttänyt sitoutumuksiaan sotavarustelujen lopettamisesta, ovat herättäneet hallituksen toimintaan. Valtiokansleri Luther kutsui puheilleen puolustusministerin, kenraali von Seecktin, ja vaati tämän pitämään huolen siitä, että pienimmätkin Versaillesin sopimuksen määräyksien kiertämiset lopetetaan.

Komissioonin tärkeimmät muistutukset koskevat luvallisen armeijan ns. salaisia apujoukkoja, jotta ylioppilastarjokkaat ja "musta" nostoväki ovat muodostaneet. Kansleri velvotti von Seecktin, nostoväen ylipäällikkönä, lopettamaan tuon apujoukkohomman.

Samaten oli kanslerin mielestä viisainta poistaa "viheriä poliisi" kasarmeissa asumasta, koska ranskalaiset sitä väittävät valepukuiseksi sotaväeksi. Suulaita upseereja on varotettava sotaisesta esiintymisestä ja rangaistava kaikista rajotusten kiertämisyrityksistä.

Kansleri arvelee voivansa kaikkien sopimusehtojen tunnollisella noudattamisella voivansa saada liittoutuneet poistumaan Kölnistä heti ja muulta Reinin alueelta ennen sovittuna aikana.

Von Seeckt, vanha preussilainen upseeri, on itse monessa tilaisuudessa osottautunut varsin varomattomaksi kielenkäyttäjäksi. Viime kesänä, kun valtauskysymys oli kireimmillään, von Seeckt selitti ei voivansa alistua liittoutuneiden vaatimuksiin, rikkomatta velvollisuuksiaan isänmaataan ja sotilaskunniaansa kohtaan. Muutamia päiviä myöhemmin hän kuitenkin alistui, vaikka edelleen selitti pitävänsä ehtoja nöyryyttävinä.

Kuinka Englanti valmistautuu "aseistariisumiseen"

Lontoo. — Ilmailusihteerin Samuel Hoaren esityksestä myönsi parlamentin alahuone 21,319,300 puntaa (noin 100 milj. dollaria) ilmalaivaston lisäämiseksi.

Sihteerin selityksen mukaan täytyy laittaa ilmapuolustus sellaiseen kuntoon, ettei ketään naapuria oikein haluttaisi yrittää ilmahyökkäystä Brittein saarille. Jyrkimpien työväenpuolueen edustajain ivallisiin huomautuksiin hallituksen "aseistariisumis" puuhien johdosta hän vastasi, että hallitus on yhtä innokas varustelun vähentämisen harrastaja kuin hekin. Pääministeri oli valtuuttanut hänen sanomaan, että hallitus tulee käyttämään ensimäistä tilaisuutta sotavarusteiden vähentämiseen joko neuvotteluilla tai muilla mahdollisilla keinoilla mitä suinkin ilmestyy, ja samaa hän arveli jokaisen parlamentin jäsenen tahtovan.

Myöhemmin pitämässään puheessa pääministeri Baldwin sanoi ulkoministeristön kulunkiarvion tulevan esille maaliskuun 5 p., ja jos silloin herätetään kysymys aseistariisumisesta, tulee ulkoasiain sihteeri Chamberlain antamaan kaikki mahdolliset tiedot Europan tilanteesta sekä selostamaan hallituksen mielipiteen aseistariisumisen suhteen ylipäänsä.

Canadakin saa sotakorvausta

Lontoo. — Muutamain viikkojen kuluttua pitäisi Canadan tulla saamaan ensimäinen erä Saksalta Dawessuunnitelman nojalla perittävistä sotakorvauksista. Suurbritannia on jo saanut 85 miljoonaa Saksan kultamarkkaa, ja kun Canadan on saatava 4.35 prosenttia tuosta summasta, tulee Canadan osalle noin 800,000 dollaria. Eihän se paljoa ole siihen nähden, että Canada mailmansodan takia velkaantui kolmatta biljoonaa dollaria, mutta onhan tuo tulopuolta, vastaten 0.04 prosentin vuotuista korkoa oletetulle 2 biljoonan velkasummalle.

Turkkilaiset hierovat sovintoa patriarkkajutussa

Konstantinopoli. — Turkin hallitus näyttää luopuvan aikeestaan karkottaa muita kreikkalaisen kirkon prelaatteja kuin patriarkka Konstantinoksen, joka jo on karkotettu. Noissa prelaateissa tosin on sellaisia, jotka vähemmistökansallisuuksia koskevain Lausannen sopimuksen määräyksien mukaan olisivat "vaihdettavia", mutta enempäin selkkauksien välttämiseksi antaa Turkin hallitus asian raueta.

Konstantinopolin kuvernööri oli pitänyt neuvotteluja "oikeususkoisen" kirkon metropoliitan ja synoodin jäsenten kanssa ja esittänyt heille, että valitsisivat semmoisen patriarkan, joka ei olisi vaihtosopimuksen alainen. Metropoliitta vastasi, että patriarkka Konstantinoksen tulee ensin erota virastaan, ennenkuin voidaan uutta valita, ja sitte pitää Turkin hallituksen antaa takeet siitä, ettei se millään tavoin pyri vaikuttamaan vaalin tulokseen.

Palasia työläisten edesottamisista

Teilorville, Ill. — Kaikki Yhdysvaltain sodat, vallankumouksesta maailmansotaan saakka, siihen luettuna myöskin Yhdysvaltain kansalaissota, ovat olleet niiden työläisten pettämistä, jotka ovat olleet tulilinjoilla itsekussakin sodassa, sanoi Oskar Ameringer Taylorsvillen aluepiirin kaivosmiesten valistuskokouksessa.

San Francisco. — Amerikan Työväenliiton kahdeksan eri departementiin johtohenkilöt ovat San Franciscossa, saadakseen aikaan sovinnon rakennusteollisuuden eri ammattikuntain välillä. Nikkarit ja peltisepät ovat pitkän aikaa olleet sotajalalla keskenään siitä, kummanko työalaan kuuluu rakennuksissa käytettävien peltilevyjen kiinnittäminen. Viime vuonna El Pasossa pidetyssä Työväenliiton konventsionissa ei Californian rakennustyöläisten ammattiliittoa onnistuttu erottamaan Työväenliitosta, vaan sensijaan nimitettiin komitea vallitsevia riitaisuuksia selvittämään.

St. Louis. — Täkäläinen tuberkeliseura tulee laajentamaan toiminta-alaansa neekerien keskuudessa. Neekeri lääkärien pyydetään antamaan toimintaohjeita. Kuolevaisuus neekerien keskuudessa on neljä kertaa niin suuri kuin valkoihoisten keskuudessa.

New Orleans. — Charles M. White, joka on neljänkymmenen kahden vuoden ajan tehnyt hattuja New Orleansissa, ja joka on ainoa jälelle jääneistä ammattinsa miehistä, on hänkin konetuotannon pakottamana joutunut nyt luopumaan ammatistaan. Kenkäin ja hattujen käsinvalmistus kuuluu nykyään muinaismuistojen joukkoon.

Boston. — Työ- ja teollisuusdepartementin minimipalkkakomissioni on tehnyt esityksen, että korkein laintunnustama minimipalkka massan valtiossa naisten hattujen tekijöille tulisi olemaan 13 dollaria viikolta. Vähemmän ammattitaitoisille tulee alinpalkka olemaan 6 dollaria viikolta. Tuota palkkatason mahdollisimman alhaisinta rajaa valaisee se seikka, että naisten hattujen tekijät eivät Massan valtiossa ole niin hyvin järjestyneitä, kuin New Yorkin valtiossa.

New York. — Canadian National rautateiden puheenjohtaja, Sir Henry Worth Thorton sanoi täällä Yhdysvaltain Trust Co:n vuotuisissa pidoissa että: "Ammattiyhdistykset ovat olemassa, niistä emme pääse eroon. On paljo edullisempaa työskennellä niiden kanssa, kuin taistella niitä vastaan."

Ukko lienee eräänlainen sisältäporaaja.

Bridgeton, N.J. — Huolimatta siitä tosiasiasta, että viisi Standard Oil yhtiön työläistä kuoli "hullun gasoliinin" valmistamisessa saamastaan myrkytyksestä, valmistetaan tuota tuhoisaa ainetta edelleen New Jerseyssä. Robert Huntsingerin, joka on tullut mielenvikaiseksi työskenneltyään ethyl-kaasu labaratoriossa Penns Grove tehtaalla, ilmotetaan olevan viimeisimmän uhrin. Heikosta tilastaan päättäen vapautanee kuolema hänetkin kohdakkoin vaivoistaan.

Farmarien unio sotajalalla loiseläjiä vastaan

Saskatoon, Sask. — Saskatchewanin ja naapurimaakuntain farmarit ovat organisoineet Canadan farmarien union, jolla on tunnuslauseena: Yhteinen päämäärä, samat kahleet, yksi veljesliitto. Union perussäännöissä sanotaan, että "Farmarien unio koettaa saada farmarit järjestäytymään, että voisivat siten määrätä tuotteilleen sellaisen hinnan, joka on yläpuolella tuotantokustannuksien." Tässä maakunnassa on union jäsenmäärä yli 12,000, maakunnan kokonaisasukasluvun ollessa noin 700,000.

Julistaessaan, että "luokkataistelu on välittämätön seuraus nykyisen yhteiskunnan talousjärjestelmästä," sanotaan perussäännöissä edelleen: "Nykyinen yhteiskunta on jakautunut kahteen luokkaan — niihin jotka omistavat, vaan eivät tuota mitään, sekä niihin jotka tuottavat. Tämän varsinaisen luokittelun välillä kaikki toiset luokittelut ovat vähämerkityksellisiä. Noiden 2 luokan välillä on käynnissä jatkuva, yhtämittainen taistelu. Farmituotteiden myynnissä ja ostossa ilmenevässä taistelussa on ostajana aina omistava luokka — niiden tuottaja taasen poikkeuksetta työläiset."

Farmarien viljanmyyntirengas, joka kolmessa Länsi-Canadan maakunnassa kontrolleeraa noin puolet vehnäsadosta on union läheisimpänä taloudellisena huomion esineenä, ja jonka välityksellä farmarit saivat dollarin numero 1 Northern vehnästä. Maalis- ja kesäkuussa tullaan lopulliset maksot suorittamaan, joiden suuruuteen nähden on monenlaisia arveluja vallalla. Unio suunnittelee valita virkailijat viljanmyyntirenkaaseen ja toisiin maanviljelystä koskeviin laitoksiin, mieluummin kuin ottaa ne tykkänään haltuunsa.

Farmarien union virkailijat sanovat farmarien vastoinkäymisten pohjustuvan siihen seikkaan, etteivät farmarit ole menneisyydessä kyenneet tehoisesti järjestymään. "Tulkoot kaikki farmarit union jäsenyyteen," sanovat johtomiehet, "järjestäkööt ja kontrolloikoot erinäisiä myynti- ja osto-osuuskuntia, ja siten saattakoot maatalouden varmalle pohjalle."

Union jäsenmaksot ovat viisi dollaria vuodelta. Sen jäseniksi pääsevät ainoastaan todelliset farmarit.

Saksan pres. Ebert kuollut

Berliini. — Helmik. 28 pnä kello 10.15 aamulla kuoli täällä Saksan ensimäinen presidentti, Friedrich Ebert. Kuolema johtui vatsakalvon tulehduksesta, joka oli seurauksena viisi päivää sitten toimitetusta umpisuolileikkauksesta.

Friedrich Ebert oli syntynyt Heidelbergissa helmik. 4 päivänä 1871. Käytyään alkeiskoulun, meni hän satulasepän oppiin. Opittuaan ammattinsa kierteli hän ympäri Saksan, kuten oli sen ajan sällismiesten tapana tehdä. Vuonna 1893 pääsi sosialistisen **Bremer Volkszeitungin** toimitukseen, ja 1900 nimitettiin hän ammattiunioitten sihteeriksi ja lopullisesti valittiin Bremenin kansalaiskomiteaan sosialidemokraattisen puolueen edustajana. Vuonna 1905 valittiin hän puoluehallinnon jäseneksi ja 1912 valittiin hän puolueensa valtiopäivämieheksi. Vuonna 1913 valittiin hän koko sos.dem. puolueen esimieheksi Bebelin tilalle. Valtakunnan presidentiksi valittiin hän Weimarissa marrask. 12 pnä 1919.

Hän oli katkerimpia spartakuslaisten (kommunistien) vihamiehiä, ja hänen kontolleen lankeaa johtava osa verisestä spartakuslaisten kapinan murskaamisesta.

Ranskalaisia lentäjiä kadonnut

Pariisi. — Ranskalaiset lentäjät, kapteeni Lemaitre ja luutnantti Arracard, jotka helmikuun alussa lensivät Ranskasta suoraan Rio de Oroon ja sieltä Dakariin, Ranskan Senegalissa, ovat paluumatkalla hävinneet tietämättömiin. Paluumatkan piti tapahtua Saharan erämaan poikki Oraniin, Algierin rannikolla. He olivat onnellisesti saapuneet erämaan etelärajalla olevaan Timbuktuun ja sieltä lähteneet helmik. 20 p. suoraan pohjosta kohden. Mutta sen perästä heitä ei ole nähty, ei kuultu.

Canadalaista tuoretta kalaa myytävänä Lontoossa

Lontoo. — Ensi kerran on Canadasta tuotua tuoretta kalaa ollut myytävänä Lontoossa. Canadian Pacific-yhtiön laivat ovat varustaneet jäädytyslaitoksessaan tilaa kalan kulettamiselle jäädytettynä. Tämä ensimäinen lähetys oli saapunut perille erinomaisessa kunnossa, hämmästyttäen kaikkia, joille ilmotettiin sen tulleen Canadasta asti. Eräs Lontoon suurimmista kalanvälitysliikkeistä on jo tehnyt koetilauksen useampain tonnien lähetyksestä viikottain. Tiedonannossa ei mainita, mitä kalaa sinne viedään, halibutia vai turskaa.

Kansalaisvapauksista eri maissa

Wieni. — Täällä vangittiin kaksi henkilöä sentähden, että ottivat osaa työttömäin mielenosotuskulkueeseen ja tuomittiin kolmeksi viikoksi yksinäiseen vankikoppiin.

Leipzig. — Täällä tuomittiin 19-vuotias nuorukainen 6 kuukaudeksi vankeuteen sentähden, että oli asettanut näkyville seuraavanlaisen julistuksen: "Eläköön maailman vallankumous."

Rääveli. — Niiden 300 henkilön joukossa, jotka Virossa teilattiin kommunistikapinan jälkeen, oli useita naisia ja myöskin useita 15 vuotta nuorempia lapsia; sekä eräs lääkäri, jonka ainoana rikoksena oli se, että hän oli antanut lääkärinapua eräille haavottuneille työläisille.

Rooma. — Uusi kabinetti on kieltänyt toimiluvan 95 sellaiselta järjestöltä, joiden on otaksuttu olevan epäystävällisiä fascistihallitukselle; 25 järjestöä on lakkautettu; "Italia Libera" (Vapaa Italia) nimisen sotilasjärjestön 120 osastoa on kielletty toimimasta; III fascistien poliittista vihollista on vangittu; 150 kokoushuoneen ovet on sinetillä lukittu ja 1,650 kotitarkastusta toimitettu.

Bukarest. — Ne viisisataa rumanialaista työläistä, jotka taannoin vangittiin tekemäinsä mielenosotuksien, sekä epäilyksien perusteella, ovat nälkälakossa saamansa huonon kohteiun tähden. Yhdeltä mieheltä revittiin kynnet irti sormista, saadakseen hänet siten tekemään tunnustuksen. Naisia ja lapsia on rääkätty ja senjälkeen heitetty tyrmään, antamatta heille lääkärinapua.

Sankarillinen naistoveri Bulgariassa

Sofia. — Pääkaupungissa ja maaseuduilla toimeenpannussa yleisessä kommunistijahdissa vangittiin muiden ohella toveritar **Gitcheva** ja eräs ent. sähköttäjä Geljaskov. Rouva Gitchevan mies pääsi pakenemaan, mutta kun heidän asuntonsa oli ollut kommunistien kokouspaikkana, toivottiin rouva Gitchevalta saatavan tärkeitä tietoja. Tämä kuitenkin otti myrkkyä ja kuoli, ennenkuin häneltä ehdittiin edes mitään kysyä. Kuitenkin löysi poliisi asunnosta joitakin papereita, joista päästiin salaisen kommunistisen komitean jälille.

Geljaskov joutui kiinni, kun poliisiurkkijat saivat selville, että hänelle tuli välikäsien kautta salatietoja Jugoslaviasta. Lujille pantua (lue: kidutettuna) hän tunnusti osallisuutensa salaliitossa, joka valmistautui terroristisiin tekoihin nykyisen hallituksen kukistamiseksi. — Edellä olevat tiedot ovat porvarillisista lehdistä, joten tässä voi olla mukana poliisiprovokatsioonia-kin.

Brittiläisten maitten työväen kokous

Lontoo. — Brittiläisen valtakunnan kaikissa keskuspaikoissa olevat työväenpuolueet ja ammattiuniot ovat saaneet kutsun lähettää edustajansa yleiseen brittiläiseen työväen neuvottelukokoukseen, joka pidetään Lontoossa ensi heinäkuun 27 päivästä alkaen. Tärkeimpänä kysymyksenä arvattavasti tulee olemaan, kuten ennenkin, "taistelu kommunismia vastaan."

Englannin Työväenpuolueessa alkaa jyristä

Lontoo. — Suurbritannian Työväenpuolueessa on hajaannusta, ja konservatiiviset lehdet ja puhujat huutaa hoilottavat ihastustaan senjohdosta, minkä suinkin kurkku kestää. Ramsay MacDonaldin johtaja-asema on vakavasti uhattuna — hänen, joka rouva Snowdenin luentojen mukaan oli liikarasituksesta väsähtänyt, mutta sittenkin "paras ulkoministeri, mitä Britannialla on ollut yhden miespolven ajalla."

MacDonald, Thomas, Clynes y.m. "isosten" suosioon pyrkivät vanhat johtajat olivat kutsuneet Työväenpuoluehallinnon kokouksen, pakottaakseen David Kirkwoodin ja hänen toverinsa peruuttamaan Walesin prinssin matkakustannusjutussa lausumansa karkeat sanat, mutta nämäpä eivät olleet vähääkään katumapäällä, vaan antoivat noille herrain häntyreille myöskin osansa. Nämä suorapuheiset työväenedustajat, vaikka eivät ole kommunisteja, ovat kuitenkin turmeltumattomia, luokkatietoisia työläisiä. Yhtä turhaan MacDonald heitä pelotteli puoluekurillaan kuin herrasväen epäsuosiollakin.

Kaivosmiesten liitossa on myös ankara kahakka liiton sihteerin J. A. Cookin ja hänen edeltäjänsä Frank Hodgesin välillä, joka erosi sihteerin toimesta tullessaan MacDonaldin työväenhallituksen jäseneksi. Hodges tarkotti vain muodollista eroa, päästäkseen työväenhallituksen kukistuttua takaisin virkaansa, mutta liitto, joka ei ollut unhottanut hänen "pimeän perjantain" kavallustaan, käytti tilaisuutta antaakseen hänelle todellisen eropassin. Noiden miesten välinen kinastelu ei kuitenkaan ole niinkään paljon henkilökohtaista laatua kuin perusteellista erimielisyyttä siitä tavasta, kuinka kaivosmiesten taistelu kaivosisäntiä vastaan on käytävä.

Jyrkempi vasemmistolaissuunta nähtävästi on pääsemässä yhä enemmän ja enemmän vaikuttavaksi unioitten keskuudessa. Kieltämättä nämä äärimmäiset — ainakin vielä — ovat heikommat sekä lukumäärältään että vaikutusvallaltaan kuin "maltilliset" sosialidemokraattiset ainekset, mutta he ovat hyvin järjestyneet, ja heidän puolellaan ovat ammattiunioitten tyytymättömimmät, siis kaikkein toimintahaluisimmat ja tarmokkaimmat jäsenet. Näihin asti eivät uniojohtajat ole pitäneet tätä ns. "vähemmistöliikettä" kovinkaan vaarallisena, mutta nyt nämä herrat, suurpetturi Thomas etunenässä, ovat ruvenneet huutamaan, että tuo 'vähemmistöliike" on vain naamioitua polsevismia, joka ajaa kommunistisia menettelytapoja. Minkä verran Suurbritannian työväki sitte tuota huutoa pelännee.

Kuitenkin myöntävät kaukonäköisemmät porvaritkin, että nyt hallitusohjia pitävän puolueen riveissä näyttää pääsevän vallalle taipumus semmoiseen politiikkaan, joka jos sitä pitkälle jatkuu, tulee Työväenpuolueelle antamaan uusia, ehkäpä hengenvaarallisia aseita. Kun Baldwin viime vaaleissa pääsi uudelleen valtaan, sanoivat jotkut, että suurin vaara, mikä uhkasi, oli konservatiivipuolueen saama suuri äänten-enemmistö. Nyt jo ilmenee hänen kannattajiensa keskuudessa taipumusta puskea esiin äärimmäistä taantumuksellisuutta. Siitä aiheutuva vastavaikutus voi helposti nostaa Työväenpuolueen taas valtaan, vieläpä mahdollisesti entistä jyrkempien ainesten edustamana.

Hiiliparoonit valmistautuvat murskaamaan kaivosmiesjärjestön

Pittsburgh, Pa. — Luotettavilta tahoilta on saatu tietää, että läntisen Pennsylvanian, Illinoisin, Ohion ja Indianan hiiliparoonit tulevat pitämään maaliskuun 6 pnä kokouksen Clevelandissa, Ohiossa, tarkotuksella murskata sen sopimuksen, jonka he tekivät kaivosmiesten kanssa Jacksonvillessa ja jonka pitäisi olla voimassa huhtikuun 1 päivään saakka vuonna 1927.

Pittsburghin Coal Co:n esimies John A. Donaldson on ilmottanut sanomalehdille, että läntisen Pennsylvanian hiiliparoonit ovat myöskin kutsuttu kokoukseen. Pittsburghin hiilentuottajain yhdistys tulee pitämään kokouksen siitä, josko he tulevat noudattamaan annettua kutsua tai ei, sanoi Donaldson, joka on punnistuskomitean puheenjohtaja ja hiilentuottajain yhdistyksen jäsen.

Sanotaan että hiiliparoonit tahtovat saada palkat uudelleenjärjestetyksi sentähden, koska ei-union miehiltä on palkkaa laskettu noin kolmannella osalta siitä, kuin Jacksonvillen sopimus astui voimaan, joten siis ne hiiliyhtiöt, joilla on ei-union työvoima kaivoksissaan voivat myydä tuotteensa halvemmalla ja niin ollen vallata markkinat.

Hiiliparoonit kuitenkin unhottivat mainita, että heillä on kaivoksia sekä siellä, missä on union työvoima, että siellä missä on ei-union työvoima kaivoksissa.

Jacksonvillessä allekirjotettu sopimus.

Sopimus, joka allekirjotettiin Jacksonvillessa helmik. 19 pnä 1924, läntisen Pennsylvanian, Ohion, Indianan ja Illinoisin hiiliparoonien ja Amerikan Hiilenkaivajainliiton välillä, kuuluu seuraavalla tavalla:

"1. Tämä Illinoisin, Indianan, Ohion ja läntisen Pennsylvanian kaivosten omistajain ja hiilenkaivajain välinen yhteinen konferenssi tänne kokoontuneina uudistuvat sen palkkasopimuksen, joka on nykyään voimassa Amerikan Hiilenkaivajainliiton ja niiden kaivosomistajain välillä, jotka ovat edustettuina tässä neuvottelukokouksessa, ja täten jatkamme sen aikaa kolmeksi vuodeksi, alkaen huhtikuun 1 päivästä 1924, maaliskuun 31 päivään 1927, kaikkine määritelminee ja ehtoineen. Ilman enempiä neuvotteluja tulee tämä sopimus astumaan voimaan huolimatta tällä alueella olevien piirien ja aluepiirien erikoissopimuksista.

"2. Että yllämainittujen valtioitten välinen yhteinen neuvottelukokous tulee kokoontumaan Miamissa, Floridassa helmik. toisena sunnuntaina 1927, ja että Amerikan Hiilenkaivajainliiton presidentti ja tämän valtioitten välisen neuvottelukokouksen puheenjohtaja valtuutetaan lähettämään hyvissä ajoin tiedotuksia asianomaisille konferenssin kokoontumisesta."

Tuon sopimuksen Lewis hyväksyi lyhemmän työpäivän ja lyhemmän työviikon, sekä kaivosten kansallistuttamisen asemasta, jota edistysmieliset kaivosmiehet vaativat. Lewisin silloinen antautuminen valmisti maaperää nykyiselle jättiläishyökkäykselle Amerikan Hiilenkaivajainliittoa vastaan. Jacksonvillen sopimuksella yksinkertaisesti sidottiin kaivosmiesten kädet. Kaivosparoonit kunnioittivat enemmän sen rikkomista, kuin sen noudattamista.

Ennenkun sopimuksen allekirjotuksiin käytetty muste oli vielä tuskin ehtinyt kuivua, alkoivat hiiliparoonit jo asettamaan ilmotuksia palkanalennuksista. Union työvoimaa käyttävät kaivokset suljettiin, ja ei-union työvoimaa käyttävät kaivokset avattiin. Mutta Lewis ei perustanut siitä mitään, vaikka se oli selvästi hyökkäys koko kaivosmiesliittoa vastaan. Hän vaan edelleenkin hätyytteli union jäsenyydessä olevia militantteja.

Junarikko, neljä junamiestä loukkaantunut

Montreal. — Chicagosta Toronton kautta Montrealiin kulkeva pikajuna törmäsi lähellä Perthiä, Ont., sivuraiteilla olevaan tavarajunaan. Syynä tapaturmaan lienee ollut se, ettei veturinkuljettaja ajoissa huomannut itsetoimivassa vaihteessa ollutta pysäysmerkkiä. Pahimmin loukkaantuivat eräs harjottelemista varten mukana ollut veturinkuljettaja ja muuan pakaasimies; pikajunan kuljettaja ja lehtien myyskentelijä pääsivät pienemmillä vammoilla. Viisitoista matkustajaa sai kolauksia ja naarmuja, mutta ne olivat kaikki lievää laatua.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

Toimittajat:

A. B. MAKELÄ. ARVO VAARA.

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:

Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa.
Avioliittoonmenoilmotukset 50c palstatuuma.
Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa.
Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa.
Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa.
Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, $50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärssyltä.
Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolmekertaa.
Tilapäisilmottajien ja ilmotusakenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Tiistain lehteen aijotut ilmoitukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Vapauden konttori ja toimitus: Liberty Bldg Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Sosialidemokraattien "kunnia" kirkastuu

Auerin kunnianloukkausjuttu Mynchenissä vie sittenkin voiton Ebertin kuuluisasta Magdeburg-jutusta. Heti jutun käsittelyn alkupäivinä tuli pätevästi todistetuksi, kuinka Auer sodan aikana Pohjois-Ranskassa elämöi kaiserin kenraalien innokkaimpana apurina, muun ohessa toimittaen ranskalaisia ammattiyhdistysmiehiä vankileireille Saksaan, kun nämä kieltäytyivät käyttämästä vaikutusvaltaansa ranskalaisten työläisten taivuttamiseksi menemään saksalaisiin sotatöihin.

Näytteeksi muista tämän Baijerin sos.dem. puoluepaavin menettelyistä selostamme muutamain tärkeimpien tähän asti kuulusteltujen todistajien lausuntoja, jotka täydelleen paljastavat Toisen kansainvälisen «työväenjohtajien» petturuuden.

Historian professori *Döberl*, mielipiteiltään monarkisti, todisti seuraavaa: Tiedän hyvin, että useat sos.-demokraatit lokakuulla v. 1918 asettuivat semmoiselle kannalle, jota voi sanoa vallankumoukselliseksi, mutta olin silloin ja vieläkin olen vakuutettu siitä, että johto, eritoten Erhard Auer, ei ollut missään tekemisissä vallankumouksen kanssa, eikä halunnut vallankumousta. Siihen päätelmään tulin Auerin esiintymisestä v. 1918, sillä vaikka hänen puheissaan oli monta joukoille tarkotettua piirrettä, oli niissä kuitenkin se henki, että hän tahtoi suojella joukkoja vallankumouksen tyhmyydeltä, ja olin Auerille kiitollinen hänen omaksumastaan kannasta. Pyynnöstä oli Auer saapuvilla marraskuun 6 p:n iltana sisäministeriön huoneistossa pidetyssä kokouksessa, jossa hän antoi niin rauhottavia ja varmoja selostuksia asemasta, ettei hänen todellisesta mielialastaan voinut olla epäilystä. Samassa paikassa yöllä marrask. 8 p:ää vasten, kun vallankumous jo oli alkanut, pidettyyn kokoukseen hän myös otti osaa, ja hänen esiintymisestään täytyi ehdottomasti tulla siihen käsitykseen, ettei hän silloinkaan vallankumousta suosinut. Auer nimenomaan kysyi, eikö hallituksella vielä ollut riittävästi sotaväkeä vallankumouksen kukistamiseksi. Varsin varma hän oli Eisnerin tappiolle joutumisesta ja sanoi, että me kyllä pystymme pitämään rahvaan aisoissa. Mutta valitettavasti ei niin käynyt, ja todistaja ihmetteli, kuinka «hämmästyttävää mukautumiskykyä» Auer osotti, kun vallankumous oli päässyt voitolle, «että mies muutamassa tunnissa voi sopeutua uusiin oloihin».

Tässä vastaaja *Winter* (Auerin puolueesta erottama paljastuskirjasen julkasija) kysyi, eikö todistaja tiennyt, että Auer jo marrask. 8 p:n aamuna neuvotteli Eisnerin kanssa ministeripaikan saamisesta vallankumoushallituksessa — ja että Auer vielä sen jälkeen pistäytyi monarkistisen sisäministerin puheilla selittämässä, että tällä kertaa oli liian myöhäistä asevoimin murskata vallankumousta?

Todistaja Döberl myönsi niin tapahtuneen, eikä Auerin onnistunut saada hänen todistustaan millään tavoin horjutetuksi.

Samansuuntaisia todistuksia annettiin useita, joten Auerin vastavallankumouksellisuus tuli täysin selväksi. Eräskin taantumuksellinen valtiopäivämies toht. *Zahnbrecher* todisti Auerin olleen «vastavallankumouksen tuki ja turva» ja kertoi kokouksissa aina kehottaneensa häntä kannattamaan.

Ent. rintamasotilasneuvoston jäsen *Kaiser*, mielipiteiltään «puolueeton», oli pikakirjotuksella merkinnyt muistiin vallankumouksen aikaisia havaintojaan, eritoten kuulemiaan keskusteluja. Näitä muistiinpanojaan hän käytti, kertoessaan yksityiskohtaisesti siitä jo entuudestaan jossain määrin tunnetusta *Auerin jouluyön vietosta* ns. Turkinkasarmissa, Mynchenissä. Tuossa kasarmissa suunniteltiin verilöylyn toimeenpanemista kaupungissa, jonka tähden upseerit olivat lähettäneet hänet erään toisen miehen kanssa varottamaan Aueria olemaan varoillaan. Lähetit eivät tavanneet häntä kodistaan Mynchenin hienoimmassa kaupunginosassa, saivathan nähdä ja ihmetellä, mikä ylellisyys vallitsi työväenjohtajan upeassa asunnossa. Myöhemmin he hänet tapasivat ministeriöstään. Siellä oli Auer heille näyttänyt paksun nivakan uhkauskirjeitä ja sanonut, että tällaisissa oloissa ei ole hauska työskennellä. Silloin oli hän myös maininnut Eisneristä ja sanonut, että se mies oli «vaara, jonka suhteen olisi jotain tehtävä». Todistaja oli kirjottanut muistiin nuo sanat heti tuoreeltaan ja tullut siihen käsitykseen, että Eisner olisi toimitettava pois tieltä. Auer kieltäytyi noudattamasta kutsua tulla Turkinkasarmille, ollakseen suojassa aiotulta verilöylyltä. Tuskin puoltatoista tuntia myöhemmin oli todistaja kuitenkin nähnyt Auerin Turkinkasarmilla, vieläpä eräässä alhaalla maakerroksessa olevassa huoneustossa, jossa upseereilla oli tapana viettää varsin roskaista elämää. Auerin vieressä istui kreivi Dyrkheim ja muita herroja, joista todistaja erityisesti muisti erään kasvot — ne olivat kreivi Arcon. Näiden herrojen kanssa Auer juopotteli. Naikkosia toivat sotamiehet kiireimmiten kadulta. Todistaja ei ollut yhtämittaa saapuvilla, sillä tuo porsastelu häntä iletti, ja hän kävi välillä patrullipalveluksessa kaupungilla, mutta kerran kun hän oli paikalla, näki todistaja seuraavan kohtauksen: Auer oli pitämässä ylistyspuhetta henkivartiorykmentille, kehui itsekin olleensa sotapalveluksessa ja ihastuksissaan huusi: «Eläköön kunniakas henkivartiorykmenttimme! Eläköön, eläköön, eläköön!» — Ja kreivit, monokkeli silmässä, vuodattivat kyyneleitä, niin liikutettuja nämä päihtyneet herrat olivat Auerin puheesta. Heti sen jälkeen soitti orkesteri: «Voi, jos pyhä Pietari tietäisi!» Viiniä oli virtanaan kreiveille ja tälle vallankumoushallituksen ministerille.

Aiotusta verilöylystä ei tullut mitään, sillä huhu, että polsevikit sinä yönä yrittäisivät tehdä vallankaappauksen, osottautuikin perättömäksi.

Todistajana esiintyi myös *Eisnerin murhaaja, kreivi Arco*, joka tuosta jouluyön vietosta kertoi samaa kuin edellinenkin todistaja. Väitti, että «he upseerit», niin pätkässä kuin olivatkin, olivat vähä pidättyväisiä Auerin suhteen, vaikka «me silloin olimme hänen kanssaan samaa mieltä polsevikeista». Sanoi hieman hämmästyneensä, kun hän Eisnerin ammuttuaan sai Auerilta ruusukimpun ja tämän tyttäreltä kimpun valkoisia chrysanthemum-kukkia; jätti oikeudelle ruusukimpun sisällä olleen onnittelukortin «*teidän Erhard Auerilta*».

— — —

Eräs yhdysvaltalainen noskelaislehti paheksuu Vapauden käyttämiä «roiston», «konnan» ja «lurjuksen» arvonimiä Auerin kaltaisista sos.dem. petturijohtajista. Liian lieviä ne kyllä meistäkin ovat, mutta mitäs tehdä, kun ei kielessämme ole tarkotustaan vastaavampia?

Voi sitä kapitalistien isänmaallisuutta!

Taannoin Itävallan hallitus hankki Lontoosta lainan; sitä tilattiin 60 milj. puntaa. Sitte tuli Unkarin laina, jota tilattiin 20 milj. puntaa. Sitä seuraava oli Saksan laina, johon rahasäkit sijottivat 120 milj. puntaa. Kaikki nuo lainat menivät äskeisille vihollisille, sotajulmuuksistaan niin huonoon maineeseen saatetuille «hunneille» — mutta niillä oli huikean korkeat korot!

Sitte yritti meidän British Columbian siisti ja kaunis pääkaupunki Victoria sieltä Lontoosta hankkia pienosta lainaa, täyskelpoista vakuutta vastaan, mutta hiukan alle 5 prosentin korolla. Kuinka mieslukuisina riensivätkään nuo Union Jackia liehuttavat patriootit sitä tilaamaan? — Ei, ei sinnepäinkään! Heidän suku- ja heimorakkautensa riitti merkitsemään *tuskin kymmenettä-osaa* tarvittavasta lainasummasta, joten Victorian täytyi mennä muille markkinoille.

Niinkuin näkyy, on korkomäärä ainoa, mikä näitä herroja liikuttaa. Lippu, valtakunnan luja sisäinen yhteys ja muu sellainen «dundeellisuus» on omiaan moukille vaaliaikoina ja silloin kun miehiä verikentille värvätään kapitalistien puolesta tappelemaan — mutta kun rahasijotuksista on puhe, silloin kysytään mistä saa suurimman voiton. Niin on asia, lapsi-kullat.

Unkarin nosket valehdelleet

Unkarin Horthy-sos.demokraatit väittivät joutuneensa tekemään häpeällisen juudassopimuksensa työväenpyövelien hallituksen kanssa tuon hallituksen ankarasta pakotuksesta, ja sen nojalla — pääasiallisesti — Toisen kansainvälisen johtokopla antoi heidän menettelylleen täyden tunnustuksensa. Mutta nyt on toinenkin sopimuspuoli, Horthyn pääministeri kreivi Bethlen, avannut suunsa. Budapestin sanomalehdissä on hän julaissut asiapapereilla vahvistetun selostuksen, jonka mukaan hän ei mitään sellaista sitoumusta vaatinut sos.demokraateilta, vaan että päinvastoin nämä kääntyivät hallituksen ja vapaasta tahdostaan tarjoutuivat asettumaan kansalliselle pohjalle ja tunnustamaan kristillis-siveellisen maailmankatsomuksen oikeaksi. Niin pitkällemeneviä myönnytyksiä ei kreivi Bethlenin mieleen olisi ikinä juolahtanut heiltä vaatia, hän sanoo.

Militarismin laki

Kaikki kansat, jotka yrittävät elää vallotuksilla, joutuvat itse viimeinkin juuri semmoisen sotilastyrannian uhreiksi kuin mitä ne voittoaan tarkottivat — eli toisin sanoen: jos joku kansa yrittää asevoimalla saada epäedullisen asemansa mailman markkinoilla muutetuksi itselleen edulliseksi, niin se tulee kärsimään juuri sen tappion, josta se toista kansaa rosvoamalla luuli hyötyvänsä. — *Norman Angell.*

Georg Brandes Jeesuksesta

Tunnettu tanskalainen sivistyshistorioitsija Georg Brandes, joka 83 vuoden ijästään huolimatta vielä on erinomaisessa voimissa, on saanut valmiiksi uuden laajan teoksen, joka varmaan tulee herättämään huomiota koko sivistysmailmassa. Teoksen aiheena on raamatun Jeesus. Tutkimuksistaan johtuu Brandes siihen tulokseen, että Jeesus on vain taruhenkilö, jota ei koskaan ole ollut olemassa. Hän vertaa Jeesusta Wilhelm Telliin, sveitsiläisen tarujen sankariin, jota todistettavasti myöskään ei koskaan ole ollut — muuta kuin kansan mielikuvituksessa.

Ranskassa odotettavana paljastuksia

Ranskalla näyttää olevan edessään poliittisia häpeäjuttuja. Poincaren ja Clemenceaun hyvä maine voi niiden kautta joutua vaaraan, samoin kuin eräitten toistenkin. Caillauxin ja Malvyn armahdus palautti nuo miehet poliittiseen elämään, ja varmasti tullaan kuulemaan vielä, mitkä juonet johtivat heidän tuomitsemiseensa. Tuskinpa on olemassa mitään laillista keinoa korkeimman oikeuden virkaa toimittavan senaatin tuomion uudelleen tarkastamiseksi, jonka toimesta heidät tuomittiin, mutta aina on mahdollista tutkia syyttämiseen ja tuomioon johtavia tapahtumia. Malvy on jo julistanut ei olevansa tyytyväinen, ennenkuin on todistanut viattomuutensa, ja luultavasti on Caillaux samaa mieltä omasta kohdastaan. Heidän viattomuutensa todistaminen merkitseisi Clemenceaun tuomitsemista ja epäilyksen alaiseksi saattamista.

Malvy on nyt jo tehnyt paljastuksia, joita ei ole kielletty eikä voida kieltää. Yhtenä pääasiallisempana syynä häntä tuomitessaan piti senaatti sen seikan, että hän oli sodan alkualkoina antanut lahjuksia eräälle Bonnet Rouge nimiselle lehdelle, joka jälkeenpäin muutti kantansa sotavastaiseksi. Muistanemme, miten eräs Duval niminen mies, joka myöhemmin oli tämän lehden rahastaja, tuomittiin petoksesta ja ammuttiin, ja että lehden toimittaja, eräs nuori seikkailija nimeltä Almereyda, kuoli vankilassa salaperäisellä, murhaa muistuttavalla tavalla.

Malvyn lausunnon mukaan Bonnet Rougelle annetusta raha-avustuksesta oli päättänyt ministerineuvosto, jossa puhetta johti Poincare tasavallan presidenttinä, hyväksyen täydellisesti raha-avustuksen antamisen. Tosiasia on, että Ranskan hallitus oli ostanut tuon lehden joksikin ajaksi, estääkseen sen vastustamasta sotaa, ja tästä oltiin varmoja niinkauan kuin hallituksen lahjukset riittivät. Lehden kanta muuttui vasta sitten, kun Duval alkoi sitä rahastamaan. Skandaali ilmenee siinä että Poincaren ja Malvyn entiset ministeritoverit sallivat hallituksen apurahan luovuttamisjuttua käytettävän Malvya vastaan kuulustelussa, selvittämättä omaa vastuunalaisuuttaan tässä asiassa. Hiljakkoin senaatissa tapahtuneessa keskustelussa amnestiaa koskevan lakiehdotuksen johdosta, kiitti Poincare Malvyn isänmaallisuutta, ja tämä osaltaan sai suuren enemmistön hänen puolelleen, josta seurasi amnestian antaminen, mutta tuo kiittäminen tuli viisi vuotta liian myöhään.

Vakavia syytöksiä tehtiin silloista sisäministeriä Malvya vastaan kuulustelussa. Häntä muiden muassa syytettiin Ranskan armeijassa tapahtuneen vaarallisen kapinan alkamisesta keväällä v. 1917. Kaikki nämä syytökset raukesivat tyhjiin, ja Malvy julistettiin syyttömäksi. Senaatti, pitäen itseään "korkeimpana oikeutena" ja niinollen lain yläpuolella olevana, keksi Ranskan rikosoikeudelle tuntemattoman syytöksen — velvollisuuden laiminlyömisestä — syytti Malvya siitä, ja tuomitsi hänet viideksi vuodeksi maanpakoon. Toinen Malvya vastaan tehty syytös koski Malvyn menettelyä Pariisissa keväällä v. 1917 tapahtuneen pukujen ja hattujen valmistajina työskentelevain naisten lakon suhteen. Tuosta lakosta kehittyi vakavanluontoinen sota-vastainen mielenosotus. Tuhannet lakkolaiset marssivat Pariisin Grand Boulevardia pitkin, huutaen: "Alas sota!" "Antakaa meille takaisin miehemme!" Clemenceau ja toiset kehoittivat hallitusta murskaamaan lakon väkivallalla. Se olisi merkinnyt asestettujen joukkojen käyttämistä, ja lakkolaisten ollessa niin suuren mielenkuohunnan vallassa, olisivat sotilaat ampuneet heitä. Ja se olisi merkinnyt, että tuosta mielenosotuksesta olisi muodostunut kapina, jos ei vallankumouskin. Kapina ranskalaisessa sotaväessä sattui juuri samoina aikoina. Jos nyt tietoja olisi kulkeutunut rintamalle, niinkuin varmasti olisi tapahtunut, että hallitus ampui naisia Pariisissa, olisi sota ollut lopussa Ranskaan nähden.

Ei voi olla epäilystäkään, etteikö Malvyn itsepintainen kieltäytyminen sekaantumasta Pariisin lakkoon pelastanut Ranskaa sodassa. Lakko sovitettiin aikaa voittaen ja kiihoitus vaimeni. Tässä, kuten toisessakin asiassa, menetteli Malvy Poincaren ja ministeristön tahdon mukaisesti. Niin varma oli Poincare siitä, että Malvy oli ainoa sisäministeri, joka kykeni pitämään rauhattomuudet aisoissa, että eräänkin kerran sodan aikana kun hallitus muuttui ja ehdotettiin pantavaksi joku toinen Malvyn tilalle, Poincare onnistuneesti kannatti hänen hallitukseen jäämistään. Kuitenkaan eivät tässäkään asiassa Poincare eikä Malvyn entiset virkatoverit ilmaisseet vastuunalaisuuttaan.

Clemenceau tunsi tosiasiat täydellisesti. Hän ei hetkeäkään ollut uskonut Malvyn eikä Caillauxin syyllisyyteen. Hän vaan halusi saada heidät molemmat pois tieltä. Kaikessa tapauksessa hän täten toivoi edistävänsä omaa etuaan. Caillauxia pidettiin vankilassa yli kaksi vuotta ennen kuulustelua, senvuoksi että oli niin vaikea saada häntä vastaan mitään pätevää syytöstä, vaikka Europasta ja Amerikasta etsittiin todisteita, tosia tai valheellisia. Kaikkien liittoutuneiden valtojen salapoliisivoima, siihen kuuluen amerikkalainenkin, pantiin työhön Caillauxia vastaan, ja eräs englantilainen urkkija Genevessä maksoi kuusituhatta dollaria väärennetyistä asiakirjoista, näiden joukossa ollen sopimus joka muka oli allekirjoitettu Sveitsissä sodan aikana Caillauxin ja Bethman-Hollwegin välillä! Näitä asiakirjoja ei tuotu esille kuulustelussa. Vaikka senaatin enemmistö oli vihamielinen Caillauxia kohtaan, hänet myöskin vapautettiin kaikista häntä vastaan tehdyistä syytöksistä ja tuomittiin asiasta, josta ei oltu ennemmin mainittu kuulustelun kestäessä ja jonka johdosta ei mitään todisteita ollut esitetty. Caillauxin päälakimies, Demange, yksi tunnetuimpia Ranskan lakimiehiä, vakavasti vastusti tätä lain rikkomista.

Sellaiset ovat tämän asian pääpiirteet, että Clemenceaulla on paljon selitettävää, jos ja kun Malvyn ja Caillauxin oikeusjuttua tullaan tutkimaan. Oli myöskin muita tapahtumia Clemenceaun hallitusajalla, joiden johdosta voidaan ryhtyä tutkimuksiin. Huomatuimpia niistä ovat hänen ministeristönsä johtavan henkilön, Georges Mandelin, kummalliset toimenpiteet. Tämä herra, jonka oikea nimi on Jeróbean Rothchild, oli Clemenceaun räätälin poika. Clemenceau otti hänet turviinsa noin kaksikymmentä vuotta takaperin, jolloin Rothchild-Mandel oli vielä hyvin nuori, ja siitä lähtein on hän ollut Clemenceaun suojattina. Hänen käytöksensä yleensä ei ole tuottanut kunniaa Clemenceaulle; viimemainitun ystävät ovat tämäntästä kehoittaneet häntä hillitsemään palvelijansa intoa.

Taistelu Poincarea vastaan alkoi siitä, kun tuonnottain julaistiin otteita Georges Louisin, Ranskan Venäjällä olleen lähettilään, päiväkirjasta. Louisin leski pian osotti perättömäksi sen väitteen, että nuo lainaukset eivät olleet oikeita. Jotkut niistä, joiden lausuntoja Louis on pannut muistiin, ovat kieltäneet lausuntonsa, mutta jotkut heistä ovat olleet hieman vältteleviä, eikä kukaan pane suurtakaan huomiota heidän kieltoonsa. Kyseessä olevilla henkilöillä tiedetään olleen Poincaren menettelyistä sellaiset mielipiteet kuin Louisin päiväkirjasta ilmenee, ja sitäpaitsi on todennäköistä, että Louis, kirjoittaessaan keskustelut muistiin heti senjälkeen kun ne ovat tapahtuneet, on muistanut ne tarkemmin kuin toiset kyseessä olevat henkilöt useita vuosia myöhemmin. Päiväkirja oli yksityistä laatua, eikä sitä oltu aiottu julaistavaksi.

Poincare poisti Louisin Ranskan lähetystöstä Pietarista Isvolskyn, Venäjän Pariisissa olevan lähettilään kehoituksesta, sillä Louis puolusti rauhaa ja oli siten näiden toisten epäsuosiossa. Otteet Louisin päiväkirjasta todensivat Ranskassa yhä voimistuvan mielipiteen, että Poincare oli suuressa määrässä vastuunalainen sodasta. Tuo mielipide on jo lausuttu useissa viime vuosina Ranskassa julaistuissa kirjoissa, ja on sitä kannattamassa raskaita todisteita. On selvää, että Poincare on peloissaan, ja hänellä on syytä sitä ollakin, sillä Ranskassa on paljon sellaisia, jotka ovat päättäneet saattaa hänet kanteenalaiseksi, jos vain he voivat sen saada aikaan. Sodan julistamisen olisi täytynyt tapahtua parlamentin luvalla, eikä tuota lupaa edes pyydettykään.

Senvuoksi, että Poincare käsittää vaaran, osoittaa hän hermostumisen oireita aina, kun kysymys hänen vastuunalaisuudestaan sodan alkamiseen otetaan esille, kuten tapahtui Louisin päiväkirjan julkaisemisen tapahtuessa. Itseasiassa löytyy vieläkin vakavampia todisteita Poincaren syyllisyydestä Isvolskyn tiedonannoissa vuosilta 1911—1914, jotka ovat kokonaisuudessaan julaistut saksankielellä Saksan hallituksen toimesta. Ne sisältävät suuren joukon ennen julkaisemattomia asiakirjoja. Otteet Louisin päiväkirjasta vaikuttivat Ranskassa niin suuresti, senvuoksi että Louis oli Ranskan lähettiläs, mutta Poincare varmaan tietää Isvolskyn tiedonantojen suuremman merkityksen, joiden tosiperäisyyttä vastaan ei hän ole uskaltanut hiiskahtaa.

Voimme odottaa Ranskassa tapahtuvaksi vilkkaita käänteitä, ja ehkäpä tuovat nämä joitakin totuuksia päivänvaloon. Ranskalaiset ovat valmiita myöntämään erehdyksensä ja rankaisemaan niitä, jotka ovat heitä pettäneet.

Port Arthurin uutisia

Helmik. 22 pnä pidettyyn osastomme työkokoukseen oli kokoontunut tavallista enempi osanottajia, joka on merkki siitä, että osastomme jäsenet ovat toiminnassa kiinni sitä myöten kun kukin olosuhteet peräänantavat ja samalla seuraavat puoluetoimintaa, joka onkin ensimäinen ehto ollessaan puolueen jäsen.

Uusia jäseniä hyväksyttiin 9, joka vain todistaa että joukkomme kasvaa. Osastomme jäsenmäärä olleekin jo kolmatta sataa, joten aletaan päästä samaan jäsenmäärään, mitä Arthurin osastossa entisaikoinakin oli.

Luettiin alustuksia piirikonventsionille joita jo viime kokouksessa osa hyväksyttiinkin mutta joista muutamia oli vielä tälle kokoukselle.

Keräyslistat Bruce Minen osastolta olivat myös kokouksessa esillä, mutta niiden suhteen päätettiin ensin tiedustella, jos keräyksellä on lupa toimeenpanevalta komitealta.

Lopuksi ehdotti tov. Aho, että keskusteltaisiin olisiko mitään mahdollisuutta osuuskaupan perustamisesta Port Arthuriin. Keskustelussa saatiin kuulla, että sitä oli jo pohdittukin ja päätettiin lämpimästi kannattaa osuuskauppa yhteispyrintöä. Valittiin komitea tätä asiaa eteenpäin viemään, sekä päätettiin luovuttaa haali kokouksen pitoa varten tälle komitealle.

Seuraava osaston kokous on taasen kahden viikon päästä eli 8 pnä maaliskuuta. Kaikki silloin kokoukseen, jotka vain ovat tilaisuudessa pääsemään.

Työttömyys, jota kaupungissamme on koko talven ollut, näin kevään tullen käy aina pahemmaksi. Kaupungin unioiden keskusneuvosto on asiasta lähettänyt kirjelmän kaupungin valtuustolle, selostaen nykyistä asemaa, sekä samalla huomauttanut niistä töistä, mitä kaupunki nykyään teettää hätäaputöinä kaupungin asukkailla, ja maksaen kolmekymmentä senttiä tunnilta, joka on paljoa pienempi palkka, mikä on vakituisilla kaupungin työläisillä. Keskusneuvosto selittää, että tällä tavalla kaupunki käyttää hyväkseen asukkaiden työttömyyttä. Sentähden keskusneuvosto vaatiikin, että kaupungin töissä on kaikille maksettava samanlainen palkka ja myöskin kaupungin on koetettava tehdä nykyään niitä töitä, jotka parhaiten kaipaavat korjauksia. Neuvosto toi esille, että vesijohtoja ja likaviemäreitä olisi korjattava, sekä uusia kaivettava. Niitä voitaisiin nyt tällaisena työttömänä aikana tehdä. Samalla olisi niistä töistä hyöty kaupungille, sil-

Canadan työläisnaisten liiton kuulumisia

Kiertokirje No. 1.

Syyskuulla pidetyn (Canadian Federation of Women's Labor Leagues) konferenssin ohjeiden mukaisesti, julkaisemme kansallisen järjestömme ensimäisen kiertokirjeen. Liittoomme kuuluvia osastoja ja läheisimpiä myötätuntoisia naisten järjestöjä, joille tämän lähetämme pyydetään lukemaan se jäsenistön kokouksissa, jotta mahdollisimman monet naiset voivat tutustua siihen työhön, jota tehdään työläisnaisten keskuudessa eri osissa Canadaa. Useita selostuksia toiminnasta on saapunut päämajaan. Näiden selostusten mukaan sisältyy naisten toimintaan nykyään seuraavaa: 1. Työskentely alimman palkkalain rikkomista vastaan taistelemiseksi. 2. Taistelu sotilasharjotusten poistamiseksi kouluista. 3. Kasvatustyö. 4. Valmistautuminen kansainvälisen naisten päivän viettoa varten, maaliskuun 8:sas päivä.

Nämä tedot innostavat meitä suuresti. Ne saavat meidät vakuutetuiksi siitä, ettei työläisnaisliikkeemme järjestäminen kansallisessa mittakaavassa ole ollut aivan turhaa. Tarttukaamme jokainen pyörään, sillä yhteisin ponnistuksin voitamme ennen pitkää kaikki vaikeudet. On mahdollista, että jonakin päivänä, kukaties hyvinkin pian, meidän monistuskoneella tehdystä kiertokirjeestämme tulee työläisnaisten todellinen aikakausjulkaisu.

Keskustoimeenpaneva komitea.

Toronton paikallisosastolta olemme saaneet vastaanottaa $10.00 konferenssin kulujen peittämiseksi. Kiitämme sydämellisesti liittoa hyväntahtoisesta avustuksesta.

Sisäänkirjotusmaksuja on saatu seuraavilta Liittoon yhtyneiltä naisten paikallisjärjestöiltä: Drumheller, Regina, Juutalaisten Työläisnaisten Järjestö Toronto, Dominion No. 4 Kaivoksen Työläisnaisten Klubi (Nova Scotia).

Vastauksia konferenssin raportteihin, joita lähetettiin ammattiunioitten keskusneuvostoille eri kaupungeissa.

Kolme vastausta on saapunut tähän mennessä. Ottawan, Ont., ammattineuvosto vastasi, ettei se hyväksy Liittoa, koska se katsoo Liiton tarpeettomaksi järjestöksi. Quelph'in, Ont., ammattineuvosto antoi myönteisen vastauksen: liitolle annettiin hyväksyminen ja avustusta luvattiin. Toronton, Ont., ammattineuvosto antoi myöskin myönteisen vastauksen. Raporttiamme tarkastamaan nimitetty erikoinen komitea teki ammattineuvostolle kuusi tärkeätä esitystä. Me pidämme näitä sekä käytännöllisinä että innostavina, joten lainaamme ne tähän kirjeeseen; ne ovat seuraavat:

1. Että me annamme hyväksymisemme työläisnaisten liittoliikkeelle yhtenä osana kansainvälisestä ammattiyhdistysliikkeestä, ja Canadan Työväenpuolueesta.

2. Että edelleen kannatamme ehdotustamme Liiton osastojen hyväksymisestä ammattineuvostojen yhteyteen, missä hyvänsä niitä järjestetään.

3. Että me jatkamme yrityksiämme, saadaksemme Canadan Ammattikongressin antamaan täyden tunnustuksen Liittojen (osastojen) työlle, hyväksymällä Canadan Naistyöläisten Liiton hakemuksen siihen liittymiseksi, ja sen työskentelyn työväenliikkeen rakentamiseksi.

4. Että niille naisille, jotka järjestivät ja kehittivät Liittojen toimintaa, annetaan kiitokset uhrautuvaisuudestaan ja työskentelystään niiden aatteitten hyväksi, jotka heitä innostivat, ja kaikki mahdollinen myötävaikutus työn jatkamisessa.

5. Että Naistyöläisten Liiton osastoja kehotetaan tehostamaan toimintaansa teollisuuksissa työskentelevien naisten järjestämiseksi, tarkotuksella voimistuttaa kansainvälistä ammattiyhdistysliikettä ja saada epäilevällä kannalla olevat vakuutetuiksi siitä, että heidän liikkeensä ansaitsee täyden tunnustuksen.

6. Että, missä hyvänsä ammattineuvostojen rahavarat sen sallivat, rahallista avustusta tulisi antaa Liitolle toiminnassaan, ottaen huomioon sen tosiasian, että niiden rahansaantimahdollisuudet ovat rajotetut.

Mitä maanviljelijöillä on meistä sanottavaa.

Canadan Farmarien Unio ilmotti antavansa tunnustuksensa Liitollemme. He toivovat mahdollisimman läheistä yhteistoimintaa järjestönsä ja Liittomme välillä. Otteita konferenssimme pöytäkirjasta (joka julaistiin Vapaudessakin) julaistiin heidän lehdessään "The Western Producer".

Ontarion United Farm Women-järjestön sihteeri tervehti kirjeessään järjestönsä puolesta Liittoamme, sekä samalla hyväksyi taistelumme sotilasharjotusten poistamiseksi kouluista.

Tässä yhteydessä voimme mainita, että mainitun järjestön joulukuussa pidetty edustajakokous hyväksyi yksimielisesti päätöslauselmamme, jossa vaaditaan sotilasharjotusten poistamista kouluista, ja päätöslauselma tuli tämän seurauksena julaistua useissa lehdissä.

Tietoja Liittojen toiminnasta.

Drumhellerin osasto ilmottaa keskittäneensä toimintansa isättömiksi ja äidittömiksi jääneiden lasten huoltamista varten perustamansa Lasten Kodin ylläpitämiseen. Piiri 18:nnessa (kaivostyöläisten järjestön), missä palkkariidat ovat kaivosporhojen voitonhimon takia jatkuvasti päiväjärjestyksessä, ovat köyhät pakotetut avustamaan köyhiä. Drumhellerin osastoa tulisi avustaa työssään, milloin siihen vaan on tilaisuutta.

Reginan osasto ilmottaa, että maanviljelijäin äänenkannattaja, The Western Producer, antaa tilaa palstoillaan sen lähettämille kirjotuksille ja uutisille, jota he käyttävät hyväkseen.

Dominion No. 4 Kaivoksen Työläisnaisten Klubin sihteeri, Eva McLachlan, ilmottaa Klubin tekevänsä voitavansa tukeakseen kaivostyöläisten taisteluita paremman palkan ja siedettävämpien työsuhteiden puo-

lä niitä kuitenkin pitää teettää myöhempinä aikoina.

Kaupungin valtuusto onkin kokoontunut ja antanut vastauksen keskustoimikunnan kirjeeseen, jossa he selostavat ensinnäkin, että kaikki työt mitä on teetetty pitää ottaa vain avustustyönä, eikä minään muuna ja siksi tietenkin palkka on pienempi, sillä nämä henkilötkin tekevät vain tätä työtä väliaikaisesti, ollessaan pois vakituisesta työstä. Samoin kaupungin valtuusto huomauttaa, että metsä- ja rautatietöissäkin maksetaan nykyään vain 26.00 dollaria kuussa sekä ruoka. Taasen mitä tulee vesijohto ja likaviemäreiden tekoon, tulisi se hirveän kalliiksi näin talvella, joten näitä ei voi ottaa huomioon, ja vielä että se mitä he maksavat on tarpeeksi elämiseen. Tällaisen vastauksen saa kaupungin isiltä työttömyyskysymykseen.

Canadan Kommunistipuolueen aluepiirikomitea keskusteli myös työttömyyskysymyksestä viimeisessä kokouksessaan, mutta päätti ruveta yhteistoimintaan kaupungin unioiden keskusneuvoston kanssa ja velvoitti ennemmin valitun komitean toimimaan kiinteästi tässä kysymyksessä.

Miehiä alkaa tulemaan kämpiltä kaupunkiin nyt jo enempi ja enempi, sillä kämpillä alkaa työt loppumaan, ainakin kaikkaan. Kaupungissa on heitä vastassa koiratorpat ja korttihuijarit, koettaen keplotella mieliltä pois talven tienestit. On kerrassaan halpamaista, että vielä nykyäänkin on muutamia, jotka ovat ottaneet ammatikseen rahain ryöstämisen toisilta työläisiltä korttipelin muodossa. Nyt ei enään riitä tavalliset, entiset canadalaiset pelit, vaan on pitänyt ruveta täällä muutamien käyttämään niin sanottua "kolmenkortin heittoa", jolla Suomessakin ovat tuhannet rahansa menettäneet. Heittäkää kerta kaikkiaan tuo ilettävä uhkapeli pois ja käyttäkää aikanne paremmaan ja hyödyllisempään tehtävään.

"Saariston tyttö", kaunis laulunäytelmä tulee esitettäväksi osaston talolla 8 päivä maaliskuuta. Kappale on siksi hauska ja kaunis lauluineen että ei kukaan voi olla tulematta sitä katsomaan. Jokainen siis katsomaan ja nauttimaan tämän kappaleen esityksestä.

Epäjohdonmukaisuuksista huomautetaan. Kaupungin talolle saapui kirje eräältä henkilöltä, joka valitti että miksi hän ei ole saanut työtä, vaikka hänen naapurinsa on saanut, vaikka naapurilla on neljä tynnyriä lihaa suolassa, parisataa kanaa, kaksitoista koortia puita takapihalla ja vaimolla 250.00 dollarin maksava turkki päällä. Kirjoittajan mielestä olisi hän oikeutettu paremmin saamaan työn, jolla ei ole näitä omaisuuksia. Saman luontoisia valituksia on kaupunginhallitus ilmoittanut saavansa usein.—J.

Eri paikkakunnilta

SOUTH PORCUPINE, ONT.

Osaston työkokous pidettiin helmik. 22 pnä. Siihen osanotto oli keskinkertainen. Mainitsen joistakin tärkeimmistä esillä olleista asioista. Keskusteltiin "Työväenjärjestöjen Tiedonantajan" avustamisesta. Avustamisesta huolehtimaan valittiin kolmihenkinen komitea, jonka huolena on avustusiltamain toimeenpaneminen, vappuonnentoivotuksien kerääminen jne. Henkilöt, jotka haluavat tilata "Työväenjärjestöjen Tiedonantajaa" omaisilleen tai tuttavilleen, voivat puhutella joko vakinaisia sanomalehtiasiamiehiä, tai kääntyä avustuskomitean puoleen, he kyllä mielihyvällä toimittavat asian perille.

Tahdon tässä sivumennen huomauttaa, että kun ne avustusiltamat pidetään, niin ollaan silloin kaikin ympärillä, sillä asia on erikoisen tärkeä. Samalla saadaan myöskin kuulla ja nähdä parasta, mitä meidän kaltaisista voimista irti saadaan. Komitea kyllä ilmottaa ajasta tuonnempana.

Talouhenhoitajaksi valittiin tov. F. Alanne. Hänelle ei tulla maksamaan lainkaan rahapalkkaa.

Osastomme arpajaiskomitea toimii kanssa hikihatussa. Olemme lähettäneet joitakin arpalippukirjoja voimakkaimmille osastoille myytäväksi. Toivomme toverien tekevän niillä parhaansa. Emme ole lähettäneet niitä leikin vuoksi. Kevääseen mennessä tarvitsemme yli kaksituhatta dollaria.

Työolot ovat huonot. Paljo on työnkysyjiä. Työnantajat ovat äärimmäisen röyhkeitä. Metsämiehet tulee kaupunkiin töiden loppumisen tai huonouden tähden. Muuten tämä ahdas aika on synnyttänyt paljon puipulijabbareita. Heitä on ilmaantunut melkein jokaista kannonjuurta kiertämään. Heiltä on työläisten vaikea saada kovalla työllä ansaitsemia pennosiaan. Ovatpa jotkut joutuneet turvautumaan lakimiehen puoleenkin palkkojensa perimisessä. — Kuinka paljo vielä pitää olosuhteiden kiristyä, ennenkun täkäläiset kaivos- ja metsätyöläiset tulevat huomaamaan järjestäytymisen välttämättömyyden— Vanhan maan mies.

CONNAUGHT STATION, ONT.

Täkäläisestä Ernest Houkan kämpältä tapahtui ulosikävely helmik. 25 pnä. Siihen otti osaa 16 miestä, yhden jäädessä akkansa kanssa työhön, josta toiset toverit lausuvat paheksumisensa.

Syy ulosikävelyyn on seuraava: Toisilla kämpillä nostettiin koortin tekopalkkaa 25 senttillä säätettömän huonojen metsien vuoksi. Houkan kämpän miehet vaativat samaa, kun tiesivät välikäden saavan 50 senttiä enempi. Tätä ei välikäsi kuitenkaan sietänyt, vaan selitti miehiä olevan saatavana vaikka kuinka paljon.

Jokainen kunnon työläinen tietää, miten suhtautua tämänlaiseen tapahtumaan.

Metsä on tänä talvena jätetty paljon lumen vuoksi, joten ei siitä voi mitään tienata, ruuan maksaessa 1 dollari 25 senttiä päivältä.

Toivomme työläisten välttävän tätä työmaata, siksi kunnes palkkaa on kohotettu. Siihen on edellytyksiä edellämainittujen syiden perusteella.

PORT MOODY, B. C.

Toimintamme täällä alkaa vilkastua. Jäsenmäärä lisääntyy, erittäinkin miehillä on jäsenlukuamme vahvistettu. Saataisiinpa vaan naisia saman verran lisäksi, niin sittehän täältä alkaisi humu kuulua.

Tanssit aiomme pitää maalisk. 14 pnä. Meillä itsellämme ei ole haalia, vaan sitä vuokraamme. Siinäkään ei kyllä ole näyttämöä, joten meidän ainoaksi huviksi jää vain tanssi ja välillä vähän muuta ohjelmaa.

Lapsisairautta on täällä ollut paljo. Lapset saavat ensin yskää, joka sitten myöhemmin muuttuu kuumeeksi. Mrs. ja Mr. Lehmanilta kuoli nuorin tyttö siihen.

Muuten täällä Port Moodyssa on paikkoja parannellu, mutta postitoimisto on yhä rempallaan. Sieltä ei tahdo saada sanomalehtiä säännöllisesti. Aina jää joku numero saamatta. Esim. Vapaus-lehden saman numeron saa joku tilaaja aikaisemmin, kuin toinen. Tietenkin Vapaudesta lähetetään kaikki yhtä aikaa? — Toverunudella S. N.

LONG LAKE, ONT.

Toveri Hautamäki puhuu haalillamme 3 päivä maaliskuuta kello 7 illalla. Saapukaamme koko joukolla. — Toverunudella E. H.

KIRJEENVAIHTOA

Sivultakatsoja, Dunblane, Sask.
Kyllä sittenkin osastonne valitsema kirjeenvaihtaja oli ehtinyt ennen teitä kirjottamaan samoista asioista lehdellemme, joten teidän kirjeenne jäi siitä syystä julkaisematta. — Toim.

Pois helvetistä

Johnin pienenä ollessa oli hänen isänsä kuollut tapaturmaisesti suuressa terässulimossa. John oli silloin vielä niin pieni, että ei tiennyt mitään isästänsä. John jäi äitinsä kanssa kahden tähän kylmään maailmaan.

Äiti alkoi tehdä työtä samassa terästehtaassa missä hänen miehensä, Johnin isä oli kuollut. Äiti teki pitkää päivää. Väsyneenä työstä tullessaan hän siivosi vielä kodin, puhdisti Johnin vaatteet ja korjasi mitä toivossa, että hän saisi pitää rakkaan pienokaisensa kun hänellä ei ollut muutakaan koko maailmassa.

Näin ajatteli äiti tehdessään raskasta työtä terässulimossa, jonka ilma oli myrkyllistä hänen heikolle terveydelleen. John kasvoi äitinsä iloksi ja oli hyvin liukas ja vilkkaan näköinen miehen alku. Äiti iloitsi tästä ja oli ylpeä pienokaisestansa. Mutta tätä iloa ei kestänyt kauan. Eräänä päivänä Johnin äiti kannettiin kotiin sulimosta tiedottomassa tilassa. Äidin terveys oli murtunut. Lääkäri tuli, tutki sairaan ja antoi lausunnon että sairas on vietävä sairaalaan.

Äiti vietiin ja pikku John äidin mukana, sillä ei ollut ketään, joka olisi pienokaista sillä aikaa hoitanut. Äiti kuoli sairaalassa jonkun tunnin kuluttua, tuntoihinsa tulematta.

Terässulimo vei hänet, niinkuin oli vienyt hänen miehensäkin...

John jäi nyt yksin maailmaan. Hän oli vasta kolmen vuoden vanha ja hän ei paljon osannut kaivata äitiä. John vietiin lastenkotiin, jossa hän ei koskaan saanut tietää isästään eikä äidistään. John kasvoi ja edistyi koulun käynnissä oikein hyvin.

Päästyään pois lastenkodista sai John juoksupojan paikan eräästä suuresta liikkeestä naapurikaupungissa.

Nyt alkoi Johnin itsenäinen elämä. Johnia ei ollut neuvomassa kukaan, mutta jokainen häntä käski. Tämä oli Johnin mielestä väärin, hän oli nuorin ja hänen täytyi tehdä paljon enempi kuin toisten. Mutta siitä huolimatta John teki tehtävänsä huolellisesti.

John oli vuosia tässä liikkeessä ja sai kaikkien luottamuksen osakkaensa. Sitä mukaa kun John kasvoi ja vahvistui, sitä mukaa kasvoi hänen tiedonhalunsa. John alkoi tutkia sosialistista kirjallisuutta ja alkoi käydä sosialistisia puhujia kuulemassa. Hän pani tarkasti mieleensä mitä puhuja oli puhunut. Yksinäisyydessä oli hän ajatellut puhujan puhetta. Vertasi sitä omaansa ja toisten työtätekeväin sekä niiden elämään jotka eivät tee mitään ja kuitenkin elävät hyvin. Jotakin täytyy olla vinossa. Näissä ajatuksissansa John palasi asuntoonsa.

Kaupunkiin oli perustettu sosialistinen nuoriso-osasto ja siihen John yhtyi ja alkoi toimimaan siinä innokkaasti.

Kaupungilla puhuttiin siitä ja sen toiminnasta. Kaupungin sanomalehdet kertoivat kuinka kaupunkiimme on virtaamassa vieras, myrkyllinen virtaus, joka myrkyttää nuorison. Se on tukahutettava alkuunsa.

Tämä innosti vaan nuorisoa ja John piti innostavan puheen nuoriso-osaston kokouksessa, kehottaen toisia ponnistelemaan eteenpäin, vastustajista huolimatta.

Seuraavana aamuna kun John meni työhön, niin liikkeenjohtaja kutsutti Johnin puheillensa. John ei tiennyt mistä nyt on kysymys. John ei ollut vielä kuullut, että sen takia erotetaan pois työstä, jos on sosialistiset mielipiteet.

Johtaja otti Johnin vastaan hyvin virallisesti ja sanoi: "Minulle on ilmoitettu, että sinä olet kulkenut kuulemassa sosialistisia puhujia. Olen myöskin kuullut, että sinä olet pitänyt eilen illalla kiihottavan puheen jossakin kokouksessa tässä kaupungissa. Onko se totta John?"

John katseli johtajaa ja vastasi arvokkaasti: "Olen. Olen puhunut tämän kaupungin työläisnuorisolle, samanlaiselle kuin minäkin olen. Osastomme kokouksessa olen puhunut sitä kiihoitusta vastaan, joka oli kaupungin sanomalehdissä kohdistettu meidän toimintaamme vastaan. Onko tässä mitään pahaa?" kysyi John.

Johtaja oli seurannut Johnin puhetta ja sanoi: "On poikaseni. Sinä olet vielä nuori mies ja olet järkevä. Sinä voit vielä jonakin päivänä kohota vaikka jonkun liikkeen johtajaksi. Sinunlaisesi nuorelle miehelle ei sovi sosialistiset aatteet. Ne myrkyttäisivät sinun ja koko nuorison ja jos se edelleen jatkuu, tuhoutuu koko yhteiskunta. Kuule John, jos jäät pois ja alat käymään siellä missä käyvät toisetkin nuoret, tanssiaisissa ja monissa muissa seuroissa, jos lupaat jäädä pois, niin minä korotan sinun palkkasi."

John käsitti mistä nyt oli kysymys. Minut aijotaan lahjoa, ajatteli John. Mutta minä en alistu lahjottavaksi.

John katsoi taaskin johtajaa, jolla oli imarteleva hymy kasvoilla. Johtaja, miksi te aijotte minut lahjoa ja tehdä minut teidän orjaksenne ja tovereitteni pilkattavaksi. Ei. Minä en ota vastaan lupaamaanne palkankorotusta. Minä tahdon toimia edelleenkin työläisnuorison nostamisessa tietoisuuteen. Jos minä en ansaitse muuten palkankorotusta, niin en huoli sen kauttakaan siitä."

Tämä oli johtajalle jo enempi, mitä hän oli valmistunut vastaanottamaan. Johtaja sanoi rauhallisesti: "Ajatelkaa, olette nuori mies ja teillä voi olla mitä mahdollisuuksia hyvänsä. Minä odotan vastaustanne huomiseen. Tulkaa huomen aamuna ja sanokaa, jos olette mielenne muuttanut. Sanon vielä, että älkää heittäkö onnea sivullenne, sillä onni ei tarjoudu ihmiselle, kun yhden kerran", lisäsi johtaja ja läksi pois.

John läksi työhönsä ja ajatteli mitä on tehtävä. Matkalla työstä asuntoonsa hän kohtasi tovereitansa ja kertoi kuinka johtaja aikoo häntä lahjoa, mutta hän aikoo kieltäytyä lahjojen otosta, ja sanoin että jos en muuten ansaitse palkanylennystä, niin en ota vastaan sen kauttakaan sitä. Toverinsa puristivat hänen kättänsä ja rohkasivat häntä seuraavan päivän varalta.

John nukkui yönsä hyvin ja aamulla hän johti askeleensa suoraan johtajan luo niinkuin oli määrätty.

Johtajalle oli voiton varma hymy kasvoillaan, kun hän tervehti Johnia. "No, poikaseni. Kuinka olet päättänyt? Kai sinä aiot jättää sen huonon seuran ja alat ponnistelemaan kuin mies, saavuttaaksesi jonkun korkean valta-aseman, joka sinunlaisella miehellä on mahdollisuus saavuttaa."

John vastasi: "Minä sanoin jo eilen melkein kaikki, joten minulle ei ole paljonkaan lisättävää siihen. Jos haluatte kuulla, johtaja, niin minä voin lisätä, mutta se ei muuta paljonkaan asioita.

Johtaja hämmästyi ja sanoi: "Mitä, oletteko te hullu? Ette ota vastaan rahaa, silloin kuin teille sitä tarjotaan. Koska te ette suostu, niin teillä ei ole enää työtä tässä liikkeessä. Tässä on teidän tilinne, olen sen jo varannut siltä varalta, jos kieltäydytte, niinkuin te nyt teette. Mutta jos vielä lupaatte jättää nuo hullut mielikuvituksenne pois, niin saatte takaisin paikkanne."

John otti tilinsä ja sanoi: "Te koetitte ostaa minut, niinkun te olette ostaneet monta piiskuria itsellenne, joita te saatte piiskata ja jotka ottavat teiltä iskut vastaan ilman nurkumatta. Mutta te ette onnistunut ja ettekä onnistu enää kauan, sillä tulee kerta päivä, jolloinka te ottaisitte takaisin sen tarjouksen mitä olette tehnyt," lisäsi John...

John jätti johtajan ja koko liikkeen. Oli kadulla yksin. Kulki kohti asuntoansa. Hänellä oli monenlaisia ajatuksia päässään. John tiesi hyvin, että tästä kaupungista ei hän saa työtä ja niin hän pakkasi tavaransa ja aikoi lähteä seuraavana aamuna lähimpään kaupunkiin, joka oli tehdaskaupunki. Mutta kuitenkin hän päätti sanoa ensin tovereillensa hyvästit.

Huhu levisi läpi kaupungin, kuinka John oli erotettu pois työstä ja sinä iltana oli nuoriso-osaston illanvietto. Huoneusto, missä illanvietto oli, oli niin täynnä ettei läheskään kaikki mahtuneet sisälle sinä iltana. Tämä innostutti Johnia, kun hän näki, että hän ei ole yksin, että hänellä on tovereita, jotka nyt puisivat nyrkkiä, jos hän olisi pettänyt heidät.

John nousi puhujan paikalle ja aikoi sanoa tovereilleen hyvästit. Kesti kauan ennenkuin oli hiljaista. John sanoi: "Toverit, minä olen ensimäinen joukostanne jota koetettiin ostaa piiskuriksi teille toverit. Ja sen takia kun en myynyt itseäni, olen nyt tässä sanoakseni teille, toverit, tällä kertaa viimeiset sanani, sillä minä lähden huomen aamuna etsimään uutta toimeentuloani. Toverit, tämä ei saa teitä lannistaa, vaan teidän on toimittava edelleenkin että kerta vapaudumme heistä ja heidän kätyreistään. Minä en ole ensimäinen joka on saanut lähteä ja jättää kotiseutunsa ja kaikkensa. Minun ei tarvinnut jättää muuta kuin työpaikkani, jossa tuotin liikevoittoa sen omistajalle. Eläkää. Ponnistelkaa. Me voitamme kerta joukkona", olivat Johnin viimeiset sanat jättäissään toverinsa...

John oli saapunut kaupunkiin, missä hän oli syntynyt, mutta siitä tietämätöin, sillä kastetodistuksessa ei siitä mainittu. John oli nyt kaksikymmentä vuotta vanha, täynnä elämänhalua. Hän etsi työtä päivästä toiseen, saamatta sitä. Vihdoin, eräänä aamuna hän meni terässulimon portille ja onnistui saamaan työtä samaan helvettiin, missä olivat hänen isänsä ja äitinsä surmaantuneet. Siitä ei John kuitenkaan tiennyt mitään.

John alotti toimensa täynnä uusia ajatuksia, mitä hän tulee tekemään ja kuinka hän tulee hankkimaan itsellensä ne ja ne kirjat, sillä kirjat olivat Johnin ainoat aarteet, joita hän halusi.

John joutui kuljettamaan raskaita vaunuja, joilla kuljetettiin kuumaa, juoksevaa terästä. Samassa toimessa oli ollut hänen isänsäkin.

John oli jo jonkun päivän kestänyt tuota raskasta työtä, mutta sitten eräänä päivänä sattui samanlainen onnettomuus, niinkuin niin monta kertaa ennenkin oli sattunut ja juuri sen takia, kun ei ollut mitään suojuksia koko sulimossa. John oli suojuksien hankkimisesta joka päivä puhunut ja siitä olivat toisetkin puhuneet jo vuosia, mutta suojuksia ei vaan laitettu...

Tapahtui taaskin "onnettomuus". Ja se sattui Johnin osalle. Kaadettaessa juoksevaa terästä muotteihin, horjahti John juoksevaan teräsvirtaan. Kun työtoverinsa saivat hänet sieltä pois, oli hän vielä tajuissaan. "Toverit, viekää minut pois tästä helvetistä", olivat Johnin viimeiset sanat.

Niin joutui koko perhe saman helvetin uhriksi. — B.

LENGENDA

Kirj. Eero Korpi.

(Omistetaan lausuja Ville Sirviölle)

Oli kerran puutarhuri, jonka tarhassa kasvoi jättiläisviinimarjapensas.

Pensas oli siitä merkillinen, että se haaroi kahdenlaisia oksia. Toiset oksat tekivät punaisia, toiset valkoisia marjoja. Puutarhuri ei pitänyt punaisista, vaan olisi tahtonut saada pensaan kasvamaan vain valkoisia.

Hän päätti leikata pois kaikki nuo punaisia kantavat oksat, mutta vaikka hän kävi joka aamu noita saskineen kitkemässä, ne yhä vaan versoivat. —

Lopulta alkoivat nuo hyvät, valkoisia marjoja kantavat oksatkin tehdä punaisia. —

Eräänä päivänä hän huomasi, että pensas oli tullut monin verroin tuuheammaksi, ja sen kaikki oksat olivat täynnään vain punaisia marjoja. —

Tuosta julmistui puutarhuri sydämettömästi. Koetti raastaa ylös koko pahan pensaan, mutta sen juuretkin olivat juuttuneet jo niin syvään, ettei sille mitään mahtanut.

— — — —

Tarhuri meni metsään ja hirtti itsensä. — — —

LAMPAALLA VIISI VUONAA

Milton, Ont. — John Leesonin farmilla synnytti emälammas viisi karitsaa. Omistaja arvelee sitä maailmanennätykseksi alallaan.

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Rahavälityksiä Suomeen hyvällä kurssilla

ottaa vastaan Vapauden rahavälitysliikkeen puolesta ja luotolla J. V. Kannasto seuraavilla paikkakunnilla: Timminsissä maaliskuun 12, 13 ja 14 p., So. Porcupinessa 16 ja 17 p. ja Cobaltissa 18 ja 19 päivä.

Samalla kertaa on sama henkilö valmis antamaan tietoja pilettiasioista Suomeen ja päinvastoin.

Säästäkää rahavälityksenne yllämainittuihin aikoihin ja tulkaa tiedustamaan kurssia.

Kaikkia Vapauden liikeasioita selitetään samalla matkalla.

VAPAUS,
SUDBURY, ONT.

Vappuonnentoivotuksia Suomen toverilehtiin

Tänä, kuten edellisinäkin vuosina, välittää Vapaus vappuonnentoivotuksia Suomen toverilehtiin. Ilmotukset on parasta kerätä mahdollisimman aikasin ja viimeistään ovat ne oltavat Vapauden konttorissa huhtikuun ensi päivänä.

Ilmotuksia välitämme kaikkiin Suomen kommunistisiin lehtiin. Lähettäjien on ehdottomasti muistettava kirjottaa eri paperille eri lehtiin aijotut toivotukset. Toivotuksien hinnat ovat 25c hengeltä tai perheeltä. Muistakaa kirjottaa selvästi ja niin että ne hyvin näkyvät.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA.
Box 69, SUDBURY, ONT.

Rahaa Suomeen

Kurssi
Smk. 39.10
Dollarista

LÄHETYSKULUT:
40c lähetyksistä alle $80.00, 50c lähetyksistä $80—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan S. G. NEIL, 957 Broadview Ave.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.

VAPAUS
Box 69. ——— Sudbury, Ont.

Tilatkaa Vapaus, Toveri, Toveritar, Eteenpäin, Työmies ja Punikki! Tilatkaa ainoastaan selviä luokkataistelun kannalla olevia sanomalehtiä.

lesta. Me olemme kaikki tietoisia siitä, että kaivostyöläiset 26:nessa piirissä ovat käyneet ja yhä joutuvat käymään katkeria taisteluita "Bescoa" vastaan. Näissä taisteluissa on meidän myötätuntomme siskojemme puolella, jotka miestensä rinnalla taistelevat, saadakseen itselleen ja lapsilleen paremmat olosuhteet.

Hamiltonin osasto teki hyvää työtä kaupungin kunnallisvaalien aikana. Mainitun osaston sihteeri on myöskin Canadan Työväenpuolueen sikäläisen paikallisjärjestön (Labor Representation Political Association) kirjurina.

Toronton osasto ilmottaa saaneensa kaksi vuotta kestäneellä taistelullaan alimman palkkalain rikkomista vastaan niin paljon aikaan, että yleinen tutkimus pantiin äskettäin toimeen maakunnan yleisen syyttäjän määräyksestä erään liikkeen suhteen, joka on tullut Toronton työläisten keskuudessa tunnetuksi siitä, että se on maksanut työläisilleen erikoisen kurjia palkkoja. Tutkimuksessa tuli todettua, että liike oli useille tytöille maksanut pienempää palkkaa kuin laki määrää.

Tehdäkseen alinta palkkalakia ja sen rikkomista vastaan käymäänsä taistelua tunnetuksi Toronton tehtaissa työskentelevien naisten ja tyttöjen keskuudessa, osasto painatti ja levitti 4000 lentolehtistä.

Osasto alkoi taistelunsa sotilasharjotusten poistamiseksi kouluista, auspumalla koulutrustiisien valitsemista varten koollekutsuttuihin kokouksiin ja tekemällä jokaiselle ehdokkaalle kysymyksiä sen suhteen. Täten muodostuivat kokoukset hyvin vilkkaiksi ja kysymyksestä keskusteltiin ja väiteltiin niissä.

Kasvatustyön teon on Toronton osasto myösin järjestänyt sopivalla tavalla. Luku- eli keskusteluryhmä kokoontuu kaksi kertaa kuukaudessa. Aineena on heillä nykyään "Perheen alkuperä". (Suomalaiset naiset voivat tähän aineeseen tutustua, kun hakevat kirjahyllystään F. Engelsin kirjottaman kirjan "Perheen, Yksityisomaisuuden ja Valtion Alkuperä" ja lukevat sitä. — Suom.) Kerran kuukaudessa pitää joku jäsenistä osaston jäsenistölle puheen.

Paikallisen toiminnan tehostamiseksi on Toronton osaston aloitteesta muodostettu englanninkielisten, juutalaisten, suomalaisten (naisjaoston), ja ukrainialaisten naisten järjestöjen johtokuntien jäsenistä ja edustajista yhteinen komitea, joka kookontuu kerran kuukaudessa. Komitea on ryhtynyt johtamaan taistelua alimman palkkalain rikkomista vastaan ja paraikaa järjestää kansainvälistä juhlaa kansainväliseksi naisten päiväksi.

Toronton juutalainen naistyöläisten osasto ilmottaa järjestäneensä kasvatustyön samalla tavalla, kuin englanninkielinen osasto, josta edellä mainittiin. Se antoi myös avustusta naistyöläisille, jotka ottivat osaa äskeiseen silkkityöläisten lakkoon.

Canadan Naistyöläisten Liittoon on liiton keskustoimeenpaneva komitea päättänyt hyväksyä kaikki naistyöläisten järjestöt, joiden tarkoitus on sama kuin Liittommekin ja jotka hyväksyvät Liittomme ohjelman ja perussäännöt.

Mitkä ovat työläisnaisten järjestöjen tehtävät?

Meiltä usein kysytään, "mitä työtä me voimme tehdä ja mitkä ovat meidän tehtävämme?" Meidän vastauksemme on: työläisnaisten velvollisuus on taistella kaikkien niiden vääryyksien poistamiseksi, joista työläiset kärsivät. Näissä taisteluissa saadut kokemukset ovat meille suuresta arvosta, saamme selvän voimasuhteistamme ja laajennamme tietoisuuttamme. Pitkät työpäivät, alhaiset palkat, huonot työsuhteet, työttömyys, huonot asunto-olot, ovat kaikki seljaisia, joiden suhteen toimeliaat naiset voivat ryhtyä tekemään jotain, parannuksien aikaansaamiseksi. Missä naisten järjestöt ovat pieniä ja heikkoja, siellä voivat he esittää asiansa kaupungin ammattineuvostoille, tai paikallisille unioille ja kehottaa niitä ryhtymään toimenpiteisiin. Yhteisiä komiteoita tulisi myöskin muodostaa erikielisten naisten järjestöjen toimesta, tarkotuksella saada naistyöläiset käsittämään luokka-asemansa, järjestymään ja taistelemaan oikeuksiensa puolesta. Tällaisiin toimenpiteisiin olisi välttämättä ryhdyttävä sellaisissa kaupungeissa kuin esim. Montreal. Kaikki työläisnaiset epäilemättä kiihottuivat niiden paljastusten johdosta, joita tehtiin sen tutkimuksen yhteydessä, joka äskettäin toimitettiin Montrealissa. Tutkimuksen yhteydessä tuli yhä uudelleen ja uudelleen osotettua, että alhaiset palkat ja äärimmäinen kurjuus on syynä prostitutsioniin ja valkoiseen orjakauppaan, jota harjotetaan tuossa kaupungissa niin laajassa mittakaavassa.

Jokaisen osaston tulisi lähettää kaupunkinsa ammattineuvostolle ponsi, jossa sitä kehotetaan vaatimaan Ammattikongressia ryhtymään toimenpiteisiin, tarkotuksella pakottaa Quebecin maakuntahallitus nimittämään lautakunta huolehtimaan siitä, että maakunnan alinta palkkalakia noudatetaan.

Juhlikaamme kansainvälistä naisten päivää, maalisk. 8 p.

Tätä päivää vietettiin ensi kerran v. 1908. Europalaiset naiset viettivät sitä maailman sodan alkamiseen saakka, Petrogradin (nykyisen Leningradin) työläisnaiset v. 1917 — se on jo tullut tunnetuksi Aasiassakin ja nykyään viettävät sitä Japanin, Korean ja Intiankin työläisnaiset.

Liiton osastoja kehotetaan pitämään kokouksia ja illanviettoja tuona päivänä. Näissä kokouksissa tulisi puhua naisten tämänpäiväisistä taisteluista. Siitä miten naiset ovat taistelleet tiensä niiden esteitten läpi, jotka ovat pitäneet ja vieläkin pitävät heitä traditsioonien ja tapojen orjiksi kahlehdittuina ja siitä, mitä me toivomme tulevaisuudelta.

Canadan Naistyöläisten Liiton
Keskustoimeenpaneva komitea.
K:tta Florence Custance,
sihteeri.
211 Milverton Blvd., Toronto, Ont.

Tämä kirje tulisi lukea K. S. osastojen naisjaostojen kokouksissa, sillä siinä epäilemättä löytyy yhtä ja toista sellaistakin, jonka luulisi antavan toverittarillemme ajattelun ja keskustelun aihetta.

Toverillisesti,
S. G. Neil, K. S. J:n sihteeri.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmoitushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Skandinavian Health Home. Hieromalaitos, Copper Cliff Road, Proctorin haussi. Parannettu paljon vaikeita tauteja. Huom.! Tilaa sisäpotilaille. — 10 vuoden kokemus.

Ida ja Otto Ylönen.
Phone 1031. Box 1111, Sudbury, Ontario.

Teen kaikkea suutarin ammattiin kuuluvaa työtä, 29 Durham St.— P. O. Box 778. Sudbury. Telephone 1892. E. HILLMAN.

FORT WILLIAM, ONT.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti- sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. Home Bakery Co. 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

PORT ARTHUR, ONT.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur.

Närväsen uusi sauna auki joka arkipäivä kello 2—12 yöllä. 218 Secord St., Port Arthur, Ont.

Annan hierontaa kotona ja kodeissa. H. Salo, 140 So. Algoma St. Puhelin 866 N. Port Arthur.

Uusi palloruuma avattu Dickens Blockissa lähellä Mrs. Davidsonin ravintolaa itäpäässä Cumberland kadulla Port Arthurissa. A. Davidson.

TORONTO, ONT.

Ida Partti 822 Richmond St., W. suomalainen pesijä ja silittäjä, ottaa vastaan kaikkea pesuun ja silitysalaan kuuluvaa työtä ja karteenien pinnausta. Ida Partti 322 Richmond St., West.

TIMMINS, ONT.

Räätälinliikkeeni sijaitsee N:ro 46, 5 Ave. — J. Rintanen, Timmins.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

E. Junellin ja Akan makeismyymälä on 58—4th Ave., Timmins.

Teen parturintyötä palloruumassa, 46—4th Ave., J. Oksanen.

Kellonkorjausliike. Hyvää työtä tehdään kohtuullisilla hinnoilla. Taataan kahdeksitoista kuukaudeksi.—Vanhanmaan kellojen korjaus erikoisalamme.

F. W. Whitford,
28 Second Ave., Timmins, Ont.
Lähellä luistinrataa.

Halutaan tietää

Alex Järvi Evijärveltä, oleppa niin hyvä ja ilmoita olinpaikkasi. John Brandt, Box 175 Timmins, Ont., Canada.

Kalastajat huom.!

Sairauden tähden myyn yhden kolmannen osani kalastushommasta halvalla.

John Toleck.
Sudbury, Ont., Box 1899.

Kanafarmi myytävänä.
Talo sijaitsee kauniilla mäkirinteellä. Kanalat tuhannelle kanalle. Paljo muita rakennuksia. 26 m. Providence R. I. Tuhatkunta koortia halkometsää. Tuhannen taisipuuta, muutama kymmentuhat jalkaa tukkipuita, paljon hedelmäpuita ja marjoja. Metsästys- ja kalastusalueita. Myydään irtaimistoineen tai ilman. Omistaja E. W. K. Box 76, Summit, R. I.

Missä on se henkilö ..

joka ei ole vielä saanut meidän ilmaista kotiopiskelu-selostuskirjaa **Englanninkielen ja Esperanton** oppikursseista? Nyt on parhain aika alottaa kurssi. Lähettäkää heti osotteenne ja 10c postikuluja varten.

Suomen kieliopiso,
Vaasa, Finland.

V. AHON

PARTURI SAPPA, PALLOHUONE
— ja —
TUPAKKAKAUPPA
Mrs. Korhonen tarjoaa kuumaa ruokaa ja kahvia. Hinnat kohtuulliset.
78 Lang Street, Cobalt.

Sudbury-ympäristö

The Liberty Hall Companyn johtokunnan kokous pidetään torstaina maaliskuun 5 p. iltana. Saavutaanpa miehissä.

Kun rouvat epäilevät näytelmästä harjoitukset tällä viikolla joka iltana, paitsi ei torstaina. Muistakaa.

Laulajat, yhteisharjoitus tänään maanantaina kello 7 illalla. Kaivantomiesten laulun sanat mukaan. Kaikkien saavuttava ehdottomasti.

Kun rouvat epäilevät, näytelmä kolmessa näytöksessä, esitetään ensi lauantaina ja sanottakoon suoraan, että niin hauskaa ei ole ollut pitkiin aikoihin kun tulee olemaan ensi lauantaina niille onnellisille, jotka ovat tilaisuudessa saapumaan Vapaustalolle. Kappale on ensiksikin aito suomalainen, ja ymmärtää sitä kuka hyvänsä. Mutta lystihän se on, joka kauntaa näin pakkasella, lystiä siinä on enemmän kuin tarpeeksi. Tikettejä saadaan etukäteen Vapaudesta, Airolan Villeltä, Asialan ja Seppälän saunalta, Reippaan sapasta sekä Cliffissä Olga Korpiselta tästä päivästä alkaen ja maksavat ne 50 senttiä. Seisojat 35. Varustautukaa siis kerrankin nauramaan. Lähemmin seuraavassa numerossa.

Luentokurssien alkajais-iltamat pidetään siis ensi torstai-iltana alkaen kello 8.30. Ohjelmassa on lyhyt puhe A. T. Hilliltä, näytöskappale "Työnvälitystoimistossa", savolaisia jaarituksia, runo y. m. ohjelmaa. Lopuksi tanssia soittokunnan soitolla. Sisäänpääsymaksu 25 senttiä.

Luentokurssit alkavat keskiviikkoiltana kello 8. Alkajaistilaisuudessa määritellään lähemmin, mitä ainetta tullaan kunakin päivänä käsittelemään.

Lievää maanjäristystä tuntui lauantai-iltana kylässämme kello 9.30.

Täkäläisestä lasten turvakodista oli viime viikon maanantaina lähtenyt karkuun 12-vuotias Alfred Gerow. Poikasen oli tullut ikävä White Fishissa olevaa aikuista sisartaan, ja oli poika päättänyt mennä siskonsa luo kävelemällä. Tietämättä tarkemmin sinne johtavista teistä, läksi poika tepastelemaan pitkin Algoma Eastern rautatietä. Poika ei kuitenkaan ehtinyt kauas kaupungista, kunnes Sudburysta lähtevä Algoma Eastern matkustajajuna hänet saavutti. Konduktööri pysäytti junan, ja otti pojan junaan, sekä tiedusteli minne poika oli matkalla. Saatuaan tietää, että poika oli menossa White Fishiin, antoi konduktööri pojalle luvan olla junassa Nairn Centreen saakka, sekä antoi pojalle tarpeeksi rahaa, että hän voi ostaa siitä White Fishiin piletin C. P. rautatieltä. Poika pääsikin onnellisesti siskonsa luo.

Turvakodissa oltiin kovin huolissaan pojan katoamisesta, etsittiin ja ilmotettiin. Pojan jälille päästiin vasta keskiviikkona, senjälkeen kun edellämainittu konduktööri sai kuulla pojan katoamisesta.

Nyttemmin ovat viranomaiset ihmeissään siitä, mitä pojan kanssa tehdä. Pojan palauttaminen takasin turvakotiinkaan ei näytä lainkaan viisaalta menettelyltä, kun poika on sieltä kerran karannut. Nähtävästi lähetettänee hän teollisuuskouluun.

OTTI KOKEMUKSEN OPIKSEEN

Hämeen mieheltä oli palanut kartano, joka oli palovakuutettu 12,000 markasta. Vakuutusyhtiö alkoi kieräilemään: lähetti paikalle tarkastusasiamiehen, joka tarjosi äijälle 5,000 markkaa kaikenkaikkiaan.

Kun äijä pani vastaan, laukasi vakuutusasiamies hänelle vasten silmiä: "Sen palon syttymisenkin laita on vähä niin ja näin! Ja jos ette huoli noista 5,000 markasta, niin rakennamme teille uuden kartanon niillä rahoilla, sillä vanha ei ollut senkään summan arvoinen."

Miehen täytyi tyytyä tuohon 5,000 markan korvaukseen.

Mutta kun jonkun aikaa jälkeenpäin henkivakuutusasioitsija tuli paikkakunnalle ja kehotti äijää ottamaan henkivakuutuksen itselleen ja eukolleen, käski äijä hänen mennä ulos ovesta.

"No, vakuuttakaa ainoastaan emäntä," ehdotteli asioitsija. "Se on vanha ja huonon näköinen — kun hän kuolee, saatte 5,000 markkaa."

"Kyllä mar!" sanoi äijä. "Tunnen minä teidät ja teidän kurinne! Jos ämmä kuolee, tulee herra tänne ja sanoo: Otatkos ämmästäsi 800 markkaa, ei se ollut enemmän väärti, taikka tuomme sulle sillä rahalla paljoa paremman akan . . . Ulos, ja paikalla!"

Toronton S. S. V.- ja U.-seura
YRITYKSEN
Voimistelu-
ILTAMA

DON HAALILLA, 957 BROADVIEW AVE
Lauantaina 7 p. maaliskuuta kello 8 illalla.

OHJELMA:

SOITTOA.
TERVEHDYSSANAT, Löppönen.
KAUNOMARSSI, naiset ja miehet.
TELINEVOIMISTELUA, miehiltä.
VAPAALIIKKEITÄ, naisilta.
PYRAMIIDEJÄ, miehiltä.
RUNO, M. Laakso.
PUKUTANSSIA.
KAUNOTANSSIA Aino Lehto ja Eino Markkanen.
MÖLYKÖÖRI.

Yleinen tanssi hyvällä soitolla

— LIPUT 50c —
TERVETULOA JOUKOLLA!
Toimikunta.

Pohj.-Ontarion Työläiset
Huom!

Liikkeeseeni on saapunut uudet

Kevät ja kesä kangasnäytteet

Kun tulette Cobaltiin, niin käväskääpä valitsemassa teitä miellyttävä kangas, niin me parhaamme mukaan koitamme täydentää teissä jumalan kuvaa.

Myöskin lähipäivinä tulen ottamaan pukutilauksia Kirkland Lakella, Larder Lakella y. m.

Rehellisellä toiminnalla ja kunnollisella työllä toivon edelleenkin saavani teidän kannatuksenne.

K. LAHTI

P. O. Box 60, 21 Argentite St., Cobalt, Ont.

Avioeroilmotus.

Me allekirjoittaneet aviopuolisot olemme yhteisesti suostuneet täten eroamaan avioliitosta ja on kumpikin vapaa menemään uusiin naimisiin. Lapsilla on oikeus olla kummanko, isän tai äidin luona he vapaasta tahdostaan haluavat olla. Tämä sopimus on voimassa siitä lähtien kun se julaistaan ensikerran sanomalehti Vapaudessa.

Jack Harju. Greeta Harju.

Nimeni, joka on ollut Greeta Harju, on tästä lähtien oleva entinen tyttönimeni Koskela.

Sopimuksen oikeaksi todistavat paikalla olleina

Mrs. Hilja Pohjola. Sami Lahti.
Kirjotti sama.

LABERGE LUMBER COMPANY

Täydellinen varasto rakennustarpeita.

Huomatkaa!

John Okkonen.
Matti Leskinen.
Wille Aho.
Jack Niemi.
Herman Mäkinen.
Oskar Siljander.
Kalle Klemola.
Matti Mäki.
Abram Sorsa.
Jalmar Kankare.
Kustaa Lehtonen.

Teidän asianne Tionago Timber yhtiötä vastaan tulee oikeuden käsiteltäväksi maaliskuun 11 päivä kello 10 aamulla. Sitä ennen olisi teidän käytävä konttorissa tai annettava tieto olinpaikastanne G. M. Millerille tahi allekirjoittaneelle.

J. JARVIS
Box 1181, Sudbury, Ont.

Suomen Puolukoita

omassa väkevässä mehussaan myydään loppuun alennushinnoilla, niin kauan kuin riittää:

Puolukoita

100 lb. tynnöri @ 10c	$10.00
50 lb. tynnöri @ 11c	5.50
25 lb. ämpäri @ 12c	3.00

Tammitynnöreissä noin 300 lb. @ 9c pauna.
Sopivia kauppiaille y.m. jälleenmyyntiä vraten.

HUOM.! Kaikki uudet mehunpitävät astiat.

Kun maksu seuraa tilausta lähetetään puolukat rahtivapaasti kaikkialle Canadassa.

Maukasta ja halvinta jälkiruokaa ravintoloihin, ruokataloihin ja koteihin.

W. A. Kyrö & Co.

34 Machar Ave.
PORT ARTHUR, —— ONTARIO.

Rikas punainen veri pitää teidät

lämpimänä ja terveenä talvella

Nuga-Tone

puhdistaa ja rikastuttaa verenne

Lisää sen kierrosvoimaa, tuottaa hyvän, puhtaan ja voimakkaan veren, mikä pitää teidät hyvin terveenä ja lämpimänä talvella.

HINNAT OVAT SAMAT KUIN ENNENKIN

$1.25

The Sudbury Drug Co.,
Limited.
Corner Elm & Lisgar Sreet
SUDBURY, ONT.

Asianajotoimisto

Valmistetaan
laillisia kauppakirjoja, valtakirjoja ja muita asiapapereita
CANADAN KANSALAISPAPERI hakemuksia.

J. JARVIS
Box 1181. —— Sudbury, Ont.
Konttori Bank of Commerce rakennuksessa

«Suomi» lapamato lääke

Jos teitä vaivaa huono ruuansulatus, kipu rinnan alla, unettomuus, epätasaisesta vatsasta, veren nousu päähän sekä siitä johtuva päänkipu, joinakin päivinä erinomainen ruokahalu toisina ei ollenkaan, kouristuksia ja väsymystä jälkeen syönnin, närästäminen sekä siitä johtuva kuuman veden nousu suuhun ja kurkkuun, niin ovat ne lapamadon oireita.

Meidän lapamato lääkkeemme on valmistettu eteväksi tunnetun Helsinkilaisen Sairashuoneen lääkärin resehtin jälkeen, sekä varmasti tuottaa tarkoitukseensa vastaavia tuloksia.

Hinta 5 dollaria 40 senttiä. Postivapaasti.

KALEVA APTEEKKI.
K. G. K. NYMAN
168 So. Algoma St., Port Arthur, Ontario.

Liha- ja Ruokatavarakauppa

71 Cedar St. —— Sudbury, Ont.
Telephone 844. — Box 524.
NIEMI & VALKEAPÄÄ

MICHAUD PHARMACY

"Sudburyn hienoin rohdoskauppa"

BEECH JA DURHAM KATUJEN KULMASSA

TÄSSÄ ROHDOSKAUPASSA LÖYDÄTTE KOHTELIAAN JA LUOTETTAVAN PALVELUKSEN

—— TELEPHONE 1330—1752 ——

KAIKKIEN TOHTORIEN LÄÄKEMÄÄRÄYKSET TÄYTETÄÄN.

ALGOMA STEAM BATH

146 Algoma St. South, Port Arthur, Ont.

Suositellaan Höyry-, Suihku-, Amme- ja Höyrykaappikylpyjä

Auki joka arki päivä kello 1—12 yöllä.

PITÄKÄÄ SILMÄNNE AUKI

kun näette vanhoja sekä eriskummallisen näköisiä metallirahoja. Paljn on liikkeellä ja paljon ajelehtii laatikkojen pohjilla sellaisia metallirahoja, jotka ovat suuressa arvossa. Esimerkiksi kupari penni, jossa on vuosiluku 1839 ja Bank of Montrealin nimi toisella puolen, on nyt $15.00 arvoinen. Ei aina merkitse se miten vanha raha on vaan sitä enemmän merkitsee se miten vähän jotakin vissiä lajia rahaa on enää millään keinoin saatavissa.

Harvinaisen rahan cataloca selittää eri maiden harvinaiset metallirahat, ollen erikoinen selitys Canadasta ja Britannian alusmaista. Samalla on siinä hinnat minkä me takaamme maksavamme itsekustakin lajista vanhaa harvinaista rahaa.

Tämä kirja lähetetään kenelle tahansa, joka lähettää meille 18 senttiä. (Kutsi kolmensentin merkkiä on hyvä.)

JAMES CARSON DOCHERTY,
96 Wurtemburg St., Ottawa, Ont.

John Palon

Miesten ja poikasten kenkä- ja vaatekauppa, jossa tullaan tarjoamaan hyvä tavara halvalla hinnalla, tavara ensiluokkaista. Käykää vertailemassa hintoja.

JOHN PALO
290 Bay St. Port Arthur, Ont.

Tohtori W. S. PICKUP,

LÄÄKÄRI JA KIRURKI ja Specialisti Ihotaudeille.
112 Frederika Street. — Puhelin S. 520. — Länsi Fort Williamissa

New Baking Co.

Box 1306, Timmins
—— Ont. ——

valmistaa korppuja, kuivaa leipää, y. m. leipurin alalle kuuluvia tuotteita.

Tilauksia lähetetään myöskin ulos. Palvelus täsmällinen ja nopea.

Shankman Brothers

Liha- ja ruokatavarakauppa
Heiniä, kauroja ja jauhoja.
Suositellaan suomalaiselle väestölle
— Phone 117 —
P. O. Box 549 Timmins, Ont.

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block,
Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACMER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

F. A. RICARD

Tukku- ja Vähittäiskauppa.
RAUTATAVARAKAUPPA
Elm St., Sudbury, Ont.

Suomen Konsuliviraston

osoite Canadassa on
CONSULATE OF FINLAND,
518 St. Catharine St., W| Montreal.

Tämän lisäksi on varakonsulinvirastoja: Port Arthurissa (188 Lorne St.), Vancouverissa (602 Hastings St., W.), Torontossa (319 Bay St.) ja St. Johnissa, N. B., (C. P. R. Steamship Ass. Agent).

Passiasioissa on käytännöllisintä kääntyä suoraan Montrealin konsulinviraston puoleen tai Port Arthurin varakonsulinvirastoon.

Tri H. KOLJONEN

Phone konttoriin 1588
Phone kotiin 1765
Kirjottakaa osotteella: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

Parturiliikkeeni

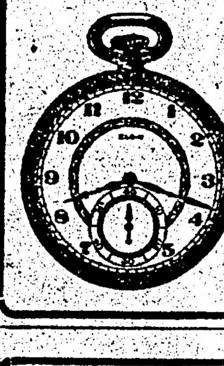

sijaitsee
7 Durham St.
Sudbury, Ont
IVAR SALO.

Kelloseppä
A. Heiskanen
7 Durham St.
Sudbury, Ont

RUOKAA SAATAVANA
aterioittain ja viikottain.
Auki klo 6:sta a.p. — klo 2:teen yöllä.
NEW WASHINGTON CAFE
Elm St., Sudbury, Ont.

SELKÄRANGANASETTAJA
Dr. Jas. Newburn
Kiropraktori-spesialisti
—— Phone 1331 ——
104 Stafford Blk, Sudbury, Ont.

Dr. H. STITT

Hammaslääkäri.
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen

ERICK PIIRAISEN

Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat
57 Lang St. Cobalt, Ont.